

**VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
IKIMOKYKLINIO UGDYMO SKYRIAUS
VEDĖJAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL PRITARIMO VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „MALŪNĖLIS“
IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAI**

2025 m. birželio d. Nr. A15 /25(2.1.4E-IKU)
Vilnius

Vadovaudamasi Ikimokyklinio ugdymo kriterijų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-627 „Dėl Ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“, 3 punktu ir Vilniaus miesto savivaldybės mero 2025 m. vasario 24 d. potvarkiu Nr. 955-263/25 „Dėl Almedos Kučinskienės įgaliojimo“,

p r i t a r i u Vilniaus lopšelio-darželio „Malūnėlis“ ikimokyklinio ugdymo programai.

Vedėja

-

Almeda Kučinskienė

PRITARTA

Vilniaus miesto savivaldybės administracijos

Ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėjo

2025 m.

d. įsakymu Nr.

PATVIRTINTA

Vilniaus lopšelio-darželio „Malūnėlis“

direktoriaus

2025 m.

d. įsakymu Nr. V-

Vilniaus lopšelis-darželis „Malūnėlis“

IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA „MALŪNĖLIO SPARNAI“

Vilnius, 2025

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

Vilniaus lopšelis-darželis „Malūnėlis“ (Toliau – mokykla) – tai bendruomeniška, kūrybinga, į vaiką orientuota mokykla, kurį siekia ugdyti darniai mąstančią ir veikiančią asmenybę, gebančią pažinti save, priimti kitus, atsakingai veikti savo aplinkoje ir visuomenėje. Mūsų bendruomenė vadovaujasi vertybe – „*Vaikystė yra nepakartojama žmogaus gyvenimo vertybė, o kiekvienas vaikas yra unikalus*“, todėl ugdymo procesas kuriamas atsižvelgiant į kiekvieno vaiko unikalumą, jo patirtį, prigimtines galias, šeimos lūkesčius ir bendruomenės kultūrą.

Ikimokyklinio ugdymo programa „Malūnėlio sparnai“ parengta remiantis Ikimokyklinio ugdymo programos gairėmis (2023), Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašu (2024), mokyklos strateginiais dokumentais ir praktine patirtimi. Programa skirta 1 – 6 metų vaikams, atsižvelgiant į jų amžiaus tarpsnių ypatumus, prigimtines galias ir šeimų lūkesčius. Ugdymo(si) procese dalyvauja ikimokyklinio ugdymo mokytojai, švietimo pagalbos specialistai – logopedas, specialusis ir socialinis pedagogai, psichologas bei mokytojų ir mokinio padėjėjai, veikdami bendradarbiaujančioje, į vaiką orientuotoje komandoje. Programa įgalina kurti įtraukias ugdymosi sąlygas, kur vaikai aktyviai dalyvauja, žaidžia, tyrinėja, kuria ir ugdosi holistinėje, darniai veikiančioje ugdymo aplinkoje. Mokyklos **ugdymo(si) vertybės** atspindi mūsų bendruomenės pasaulėžiūrą ir vienija visus ugdymo proceso dalyvius – vaikus, mokytojus, šeimas, partnerius:

- **Vaiko orumas ir unikalumas** – kiekvienas vaikas vertas pagarbos ir palaikymo.
- **Bendruomeniškumas** – visų įsitraukimas, atviras bendravimas ir pasitikėjimas.
- **Atsakomybė ir rūpestis** – veikimas atsakingai dėl savęs, kitų ir aplinkos.
- **Darna** – sąmoningas, sveikas, tvarus gyvenimo būdas.
- **Kūrybiškumas** – naujų idėjų paieška, improvizacija, savita išraiška.

Vadovaujamės požiūriu, kad **vaikas yra aktyvus savo augimo ir ugdymosi proceso dalyvis, o mokytojas – palydovas, partneris ir įkvėpėjas.**

Mokyklos ugdymo(si) turinys grindžiamas konstruktyvistine, sociokultūrine ir humanistine ugdymo paradigma, Reggio Emilija pedagogika/filosofija bei Bronfenbrennerio ekologinių sistemų teorija, kuri padeda suprasti, kaip vaiko raidą veikia jo artimiausia aplinka – šeima, mokykla, bendruomenė ir kultūrinė aplinka. Siekiame kurti darnią ugdymosi aplinką, bendradarbiauti su šeima ir atsižvelgti į kiekvieno vaiko individualią patirtį ir unikalumą. Vaiko ugdymasis suvokiamas kaip prasminga, patirtimi grįsta veikla, kurioje svarbu ne tik rezultatas, bet ir kelias į jį. Mokykloje pripažįstami kiekvieno vaiko individualūs ugdymosi tempai ir

stiliai, todėl kuriama įtrauki, lanksčiai prisitaikanti, barjerus šalinanti aplinka, atliepianti **universalaus dizaino mokymuisi** principus. Vadovaujamės įsitikinimu, kad žaidimas, tyrinėjimas ir kūryba yra pagrindinės vaiko ugdymosi formos. Kiekvienam vaikui sudaromos sąlygos patirti sėkmę, kurti prasmingus santykius su kitais ir aplinka, tyrinėti pasaulį įvairiomis raiškos priemonėmis ir būdais, bei auginti vidinę motyvaciją mokytis. Mūsų ugdymo praktikoje glaudžiai siejasi ugdymas ir priežiūra, akcentuojama vaikų sveikatingumo, ekologinio sąmoningumo ir socialinių emocinių kompetencijų plėtotė. Įgyvendinamos ekologinės ir sveikos gyvensenos iniciatyvos, integruojama darnaus vystymosi idėja per patirtinę veiklą, projektus, STREAM, kasdienes situacijas. Programa „Malūnėlio sparnai“ remiasi integruotu ugdymu per **penkias ugdymo(si) sritis** ir **aštuonias vaiko galias**, kurios atskleidžia visapusišką vaiko augimą ir ugdymąsi kaip vieningą, holistinį procesą.

Mūsų prioritetas – atliepti kiekvieno vaiko poreikius ir interesus, užtikrinant jų visapusišką gerovę:

- **Žaidimo poreikis** – laisvė, erdvė, laikas kūrybiškam žaidimui su bendraamžiais.
- **Saugumo poreikis** – fizinis, emocinis ir psichologinis saugumas.
- **Draugystės poreikis** – priklausymas grupei, artumo jausmas, santykių kūrimas.
- **Komunikavimo poreikis** – galimybė išreikšti mintis įvairiomis formomis.
- **Pažinimo džiaugsmo poreikis** – smalsumas, tyrinėjimas, atradimų patyrimas.
- **Kūrybinės saviraiškos poreikis** – veikla, leidžianti vaikui išreikšti savo unikalumą.
- **Individualūs ir specialieji poreikiai** – atliepiami taikant įtraukiojo ugdymo principus.

Šeima – esminis vaiko ugdymo(si) mokykloje partneris. Mokykla skatina atvirą, pagarba grįstą bendradarbiavimą su tėvais/globėjais, įtraukdama juos į ugdymo(si) procesą, veiklą planavimą, refleksiją ir bendrų sprendimų priėmimą. Naudojami įvairūs bendravimo būdai: susitikimai, pokalbiai, elektroninis dienynas, šventės, dirbtuvės, projektai, apklausos, refleksijos. **Tėvų lūkesčiai** rodo svarbiausias ugdymo(si) kryptis:

- Vaiko gerovė ir savijauta.
- Gebėjimų ir talentų plėtotė.
- Pagalba socialinėms, emocinėms, pažintinėms problemoms spręsti.
- Bendradarbiavimas ir dalyvavimas veiklose bei renginiuose.
- Praturtinta, įtrauki aplinka – mokykloje ir už jos ribų.

Vietos bendruomenės poreikiai glaudžiai siejasi su įstaigos atvirumu, bendradarbiavimu ir pozityvių ryšių palaikymu. Bendruomenė tikisi, kad ugdymo įstaiga:

- Padės **ugdyti socialiai atsakingus, bendradarbiauti gebančius vaikus.**

- ✚ Įsitrauks į **bendras edukacines, sveikatingumo ar kultūrinės iniciatyvas.**
- ✚ Puoselės **vietinę tapatybę**, kvies dalyvauti renginiuose, projektuose, akcijose.
- ✚ Taps **atviros partnerystės erdve**, kurioje vaikai, pedagogai, šeimos ir kaimynystės institucijos veikia bendrai.

Programa „Malūnėlio sparnai“ siekia kurti ugdymo modelį, kuriame šeima ir bendruomenė veikia kaip vieninga, palaikanti ir kurianti ugdymo(si) aplinką.

Mokykla įsikūrusi neįprastai gražioje vietoje, gamtos apsuptyje, unikaloje Verkių regioninio parko teritorijoje. Aplinka daro įtaką programos turiniui ir jį papildo, ugdant pilietines, socialines, pažinimo kompetencijas. Mokykloje vaikams sudaroma galimybė ugdytis natūralios gamtos aplinkoje, keliauti draustinio gamtos takais, susipažinti su regioninio parko kultūros paveldo ir gamtinėmis vertybėmis. Pažintinės, kūrybinės bei sveikatinimo veiklos organizuojamos Sauso ežero pakrantėje, Verkių regioniniame parke bei miške.

Mokyklos savitumas:

- ✚ Mokykloje integruojamas darnaus vystymosi švietimas.¹
- ✚ Darbotvarkės „Tvari mokykla 2030“ įgyvendinimas.²
- ✚ Vaikams sistemingai organizuojami pažintiniai žygiai į Verkių regioninį ir Balsių Mitologinį parkus, Verkių parko direkcijos lankytojų centrą ir kitus gamtos objektus.
- ✚ Įgyvendinant projektą „Atviras Vilnius“, sistemingai organizuojamas ugdymas netradicinėse ugdymo(si) aplinkose: Valstybės pažinimo centre, bibliotekose, muziejuose, galerijose ir pan.³
- ✚ Vykdomi vaikų ugdymo(si) projektai: „Darnus darželis“, „Žiedinė ekonomika vaikų darželyje“, „Samanų sala“, „Naratyvinio žaidimo projektas“.
- ✚ Vaikų emocinės savijautos stiprinimui vykdoma „Kimochois“ programa.⁴
- ✚ Socialinių ir emocinių kompetencijų programos „Think Equal“ taikymas įgyvendinant įtraukaus ugdymo principus.⁵
- ✚ Ugdymo procese aktyviai taikoma STEAM metodika pagal mokyklos parengtą „STEAM“ programą.
- ✚ Loginio mąstymo ir matematikos respublikinių konkursų dalyviai ir laimėtojai.

¹ <http://www.malunelis.vilnius.lm.lt/darnus-darzelis/>

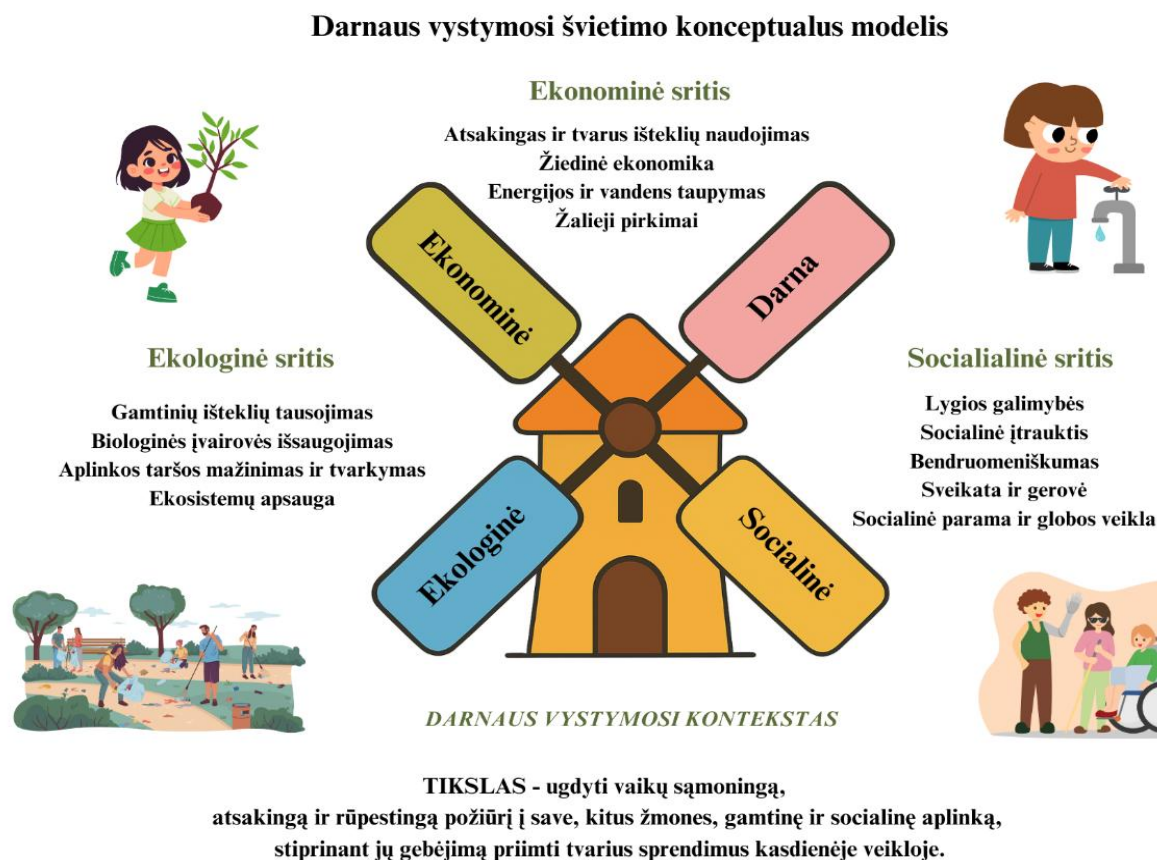
² <https://www.lmnsc.lt/tvari-mokykla/>

³ <http://www.malunelis.vilnius.lm.lt/>, <https://www.facebook.com/profile.php?id=100087282395084>

⁴ <http://www.edukaciniai.lt>

⁵ <https://emokykla.lt/renginiai/kalendorius/ivykis/19994>

Darnaus vystymosi švietimas mokykloje:

1 pav. Darnaus vystymosi švietimo konceptualus modelis. Šaltinis: sudarytas programos autorių.

Mokykla taiko darnaus vystymosi modelį kaip visuminę ugdymo(si) kryptį, jungiančią ekologinę, ekonominę ir socialinę sritis. Šis modelis pasirinktas dėl savo aiškos struktūros ir atitikimo mokyklos strateginei kryptčiai – ugdyti sąmoningą, rūpestingą ir socialiai atsakingą vaiką. Modelio centre – „Darna“, apjungianti visas sritis į vieningą ugdymo(si) visumą. Ekologinė sritis įgyvendinama per gamtos stebėjimus, rūšiavimo veiklas, tvarų vartojimą ir aplinkos puoselėjimą. Ekonominė sritis skatinama per žaidybines veiklas apie taupymą, daiktų ilgaamžiškumą, antrinį panaudojimą. Socialinė sritis apima įtrauktį, empatijos, pagalbos kitiems, bendruomeniškumo ugdymą per kasdienes situacijas ir projektines veiklas. Šio modelio taikymas ugdo vaikų gebėjimą pastebėti ryšius tarp savo elgesio ir poveikio aplinkai bei kitiems žmonėms, lavina atsakomybę, bendradarbiavimą, kritinį mąstymą ir savireguliaciją. Pasirinktas modelis veikia kaip nuosekli švietimo gairė, padedanti įgyvendinti darnios ugdymo aplinkos tikslus tiek kasdienėje veikloje, tiek bendruomeniniu lygmeniu.

2. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

- ✚ **Ugdymo(si) ir priežiūros vienovės.** Kiekviena suplanuota ir nesusplanuota sąveika bei kasdienė rutina yra ugdanti, turtinanti vaiko patirtį.
- ✚ **Vaiko raidos ir ugdymo(si) dermės.** Atsižvelgiama į raidos nulemtą vaikų poreikių, patirties ir gebėjimų įvairovę ir visapusiškos vaiko raidos skatinimą.
- ✚ **Žaismės principas.** Žaismingumas yra neatsiejama tyrinėjimo, eksperimentavimo, fantazavimo, kūrybos dalis, o žaidimas – svarbiausia savarankiška vaiko veikla.
- ✚ **Sociokultūrinio kryptingumo.** Ugdytas(is) yra grindžiamas vertybėmis, padedančiomis vaikams įsitraukti į supančią kultūrinę aplinką ir didinančiomis atvirumą kultūrinei bei kalbinei įvairovei.
- ✚ **Integralumo principas.** Siekiama visuminės vaikų raidos, užtikrinamas darnus visų pasiekimų sričių gebėjimų plėtojimas, ugdymo(si) sričių tarpusavio ryšiai, vidinės turinio sąsajos kiekviename ugdymo(si) srityje, vaikų veiklos integralumas.
- ✚ **Įtraukties principas.** Sudaromos sąlygos kiekvienam vaikui plėtoti savo galias, gauti reikiamą pagalbą, patirti sėkmę, atsižvelgiant į ugdymosi poreikių įvairovę.
- ✚ **Kontekstualumo principas.** Ugdytas(is) vyksta vaikų iniciatyvoms atvirose artimiausios socialinės, kultūrinės, kalbinės ir gamtinės aplinkos kontekstuose, siekiama vaikų ugdymo(si) patirčių aktualumo, prasmingumo.
- ✚ **Vaiko ir mokytojo bendro veikimo.** Aplinkos, sąveikos ir bendros prasmės kuriamos įsiklausant ir atliepant vaikų poreikius, iniciatyvas, drauge priimant sprendimus.
- ✚ **Lėtojo ugdymo(si), užtikrinančio gilų įsitraukimą.** Vaikai giliai išgyvena ir pajaučia kiekvieną *čia ir dabar* momentą, kai skiriama pakankamai laiko kasdieniui rutinai, tyrinėjimo ar kūrybos procesui, nuostabai ir atradimo džiaugsmui.
- ✚ **Reflektyvus ugdymo(si).** Su vaikais drauge apmąstomos vaikų emocijos, veiklos ir jų rezultatai, numatomas tolesnis veikimas. Mokytojai apsveria autentiškas vaikų patirtis, veiklos kokybę ir savo pedagoginių sprendimų poveikį vaikų ugdymui(si).
- ✚ **Šeimos ir mokyklos partnerystės.** Tėvai/globėjai ir darbuotojai pasitiki vieni kitais ir veikia dėl vaikų interesų.
- ✚ **Darnaus vystymosi švietimo principas.** Siekiama ugdyti vaikų atsakomybę už save, kitus ir aplinką, formuojant sąmoningą požiūrį į tvarų gyvenimo būdą. Vaikai skatinami veikti etiškai ir ekologiškai, priimti kasdienes sprendimus, remiantis pagarba gyvybei, gamtai, bendruomenei ir ateities kartoms.

3. TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR UGDYMO(SI) REZULTATAI

Mokyklos programos konceptualų modelį sudaro visuminis ugdymas(is), universalus dizainas mokymuisi, vaiko žaidimas, patirtinė veikla, vaiko raidą skatinančios ugdymo(si) sritys bei auginamos vaiko galios (žr. 2 paveikslą). Mokytojai, plėtodami vidines vaiko galias, atsižvelgia į skirtingo amžiaus (1–3 metų) ir (3–6 metų), skirtingų (specialiųjų, tarp jų ir kalbinių, kultūrinių ugdymo(si)) poreikių vaikų savivaldaus ugdymosi galimybes.

2 pav. Ikimokyklinio ugdymo programos „Malūnėlio sparnai“ konceptualus modelis.

Šaltinis: sudarytas programos autorių.

Ikimokyklinio ugdymo tikslas – atsižvelgiant į vaikų prigimtines galias, patirtį, poreikius, šeimos ir bendruomenės susitarimus, kurti lanksčius edukacinius kontekstus, įgalinančius vaikus išsiugdyti pasitikėjimo, rūpinimosi savimi ir kitais, kultūrinio ir socialinio jautrumo, komunikavimo, lankstaus mąstymo, kūrybiškumo, mokėjimo mokytis pradmenis.

Uždaviniai:

1. Kurti įtraukią ir visapusiškai palankią ugdymosi aplinką, kurioje atsiskleistų kiekvieno vaiko prigimtinių galios ir iniciatyva.
2. Ugdyti vaikų pasitikėjimą savimi, rūpestingumą, savarankiškumą bei atsakomybę veikiant individualiai ir bendruomenėje.
3. Skatinti vaikų kūrybiškumą, smalsumą, tyrinėjimą ir saviraišką per patirtinį, žaidybinių ir kūrybinių ugdymą.
4. Formuoti sąmoningą požiūrį į darnų gyvenimo būdą, ekologinę atsakomybę ir sveiką gyvenseną per veiklas, integruotas į kasdienę aplinką ir bendruomenės gyvenimą.

UGDYMO(SI) REZULTATAI	
GALIOS	VAIKAS
Pasitikintis	- Patiria sėkmę veikloje. - Gali savarankiškai rinktis ir spręsti. - Drąsiai išbando naujas idėjas.
Besirūpinantis savimi ir kitais	- Geba išreikšti rūpestį artimiausiai aplinkai. - Domisi sveikata, higiena, saugumu. - Imasi atsakomybės kasdienėje veikloje.
Jautrus kultūrinei ir socialinei įvairovei	- Gerbia savo ir kitų šeimas, tautines tradicijas. - Priima kitoniškumą, atpažįsta skirtingus jausmus.
Komunikabilus	- Aiškiai reiškia mintis ir jausmus. - Klausosi kitų, įsitraukia į pokalbį. - Naudoja įvairias komunikacijos formas.
Lanksčiai mąstantis	- Atviras skirtingiems sprendimų būdams. - Eksperimentuoja, improvizuoja, analizuoja. - Priima nesėkmes kaip mokymosi dalį.
Kūrybingas ir sumanus	- Kuria savo idėjas ir meninius sprendimus - Moka improvizuoti, jungti skirtingas raiškos priemones

	Pasitelkia vaizduotę žaidimuose ir problemų sprendime
Sėkmingai besimokantis	Geba susikaupti, įsitraukti į veiklą Atpažįsta mokymosi situacijas ir rezultatus Išbando naujus veiklos būdus
Darniai mąstantis ir besielgiantis	Rūpinasi aplinka, renkasi atsakingai Įgyvendina ekologiškas idėjas Turi pradmenis sveikos gyvensenos ir darnios bendrystės
UGDYMO(SI) SRYTIS	VAIKAS
Mūsų sveikata ir gerovė	Pažįsta save, savo poreikius, stiprybes, rūpinasi sveikata
Aš ir bendruomenė	Geba atpažinti jausmus, kurti santykius, veikti grupėje
Aš kalbų pasaulyje	Aiškiai ir kūrybiškai reiškia mintis, jausmus bei patirtis įvairiomis kalbinėmis ir neverbalinėmis raiškos formomis, sėkmingai bendrauja įvairiose situacijose
Tyrinėju ir pažįstu aplinką	Tyrinėja, klausia, supranta priežasties-pasekmės ryšius. Domisi gamta, kultūra, taiko ekologijos žinias praktikoje
Kuriu ir išreiškiu	Eksperimentuoja su meninės raiškos formomis, kuria laisvai

4. UGDYMO(SI) TURINYS, PROCESAS IR APLINKOS

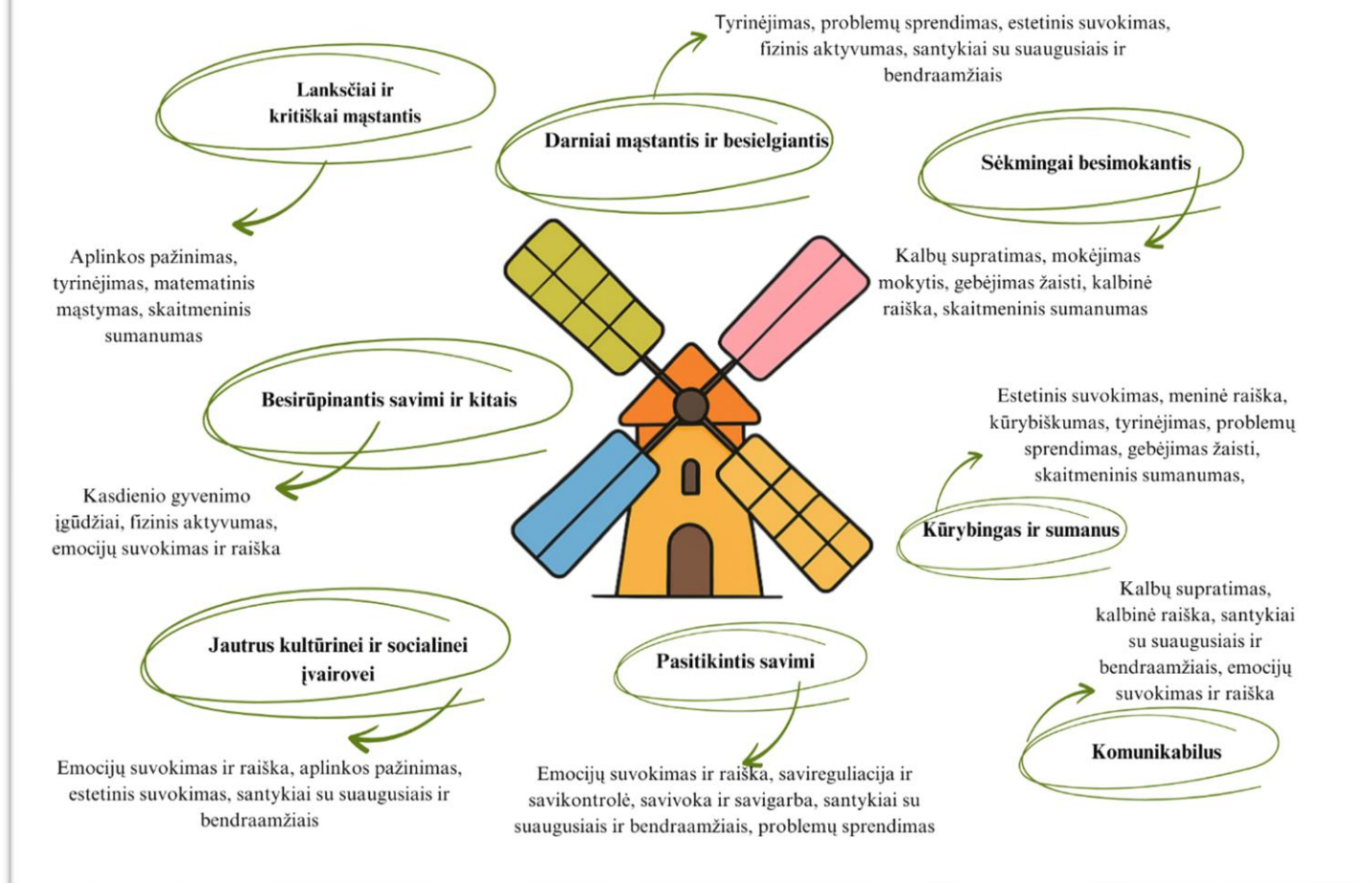
Mokyklos ugdymo(si) turinys ir procesas, grindžiamas programos tikslu, uždaviniais ir vaikų galių stiprinimu. Pateikiamos ugdymo(si) sritys, pasiekimų sritys, pedagoginės strategijos, veiklos organizavimo formos bei vaikų ugdymo(si) kontekstai, padedantys kurti prasmingą, įtraukią ir tvarią mokymosi aplinką.

UGDYMO(SI) KONTEKSTŲ TAIKYMAS MOKYKLOS APLINKOJE		
Kontekstas	Paskirtis	Pritaikymas programoje
Universalaus dizaino mokymuisi	Ugdymas prieinamas visiems vaikams.	Veiklos ir priemonės diferencijuojamos pagal vaikų galias, ugdymo aplinka lanksti. Įtraukiami vaikai turintys specialiųjų ugdymo(si) poreikių.

Žaismės	Ugdymas vyksta per spontanišką žaidimą ir nuostabos patirtį.	Kasdienėje veikloje dominuoja laisvas žaidimas, improvizacija, vaikai patys kuria žaidimo taisykles, mokytojas tampa žaismės partneriu.
Judraus patirtinio ugdymosi	Mokymasis per judesį, lauko ir vidaus aplinkos sinergiją.	Veiklos organizuojamos tiek lauke, tiek viduje. Aktyvus judėjimas integruojamas į visų sričių ugdymą, vykdomos sveikatingumo iniciatyvos.
Kultūrinių dialogų	Tapatumo kūrimas per kultūrų pažinimą.	Tradicijų, tautosakos pažinimas, atvira multikultūrinei raiškai aplinka, veiklos su šeimomis, partnerystė su vietos bendruomene.
Kalbų įvairovės	Skatina žodinės ir nežodinės raiškos formas, įvairių kalbų pažinimą.	Veiklose naudojamos skirtingos kalbos, vaikai skatinami kurti ženklais, vaizdais, garsais, bendrauti įvairiais būdais. Pasitelkiamos dainelės, žaidimai, kūrybinė raiška.
Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi	Skatina gilų, savarankišką pasaulio pažinimą.	Įrengtos tyrinėjimo erdvės viduje ir lauke, naudojamos gamtinės medžiagos, vykdomos STEAM veiklos, rengiami ilgalaikiai projektai.
Realių ir virtualių aplinkų	Derinamos fizinės ir skaitmeninės mokymosi patirtys.	Naudojamos planšetės, interaktyvios programėlės, virtualūs pasivaikščiojimai, skaitmeninės pasakos, garsų įrašymas, eksperimentų fiksavimas.
Kūrybinių dialogų	Skatina kūrybinius procesus, vaizduotę ir savitą išraišką.	Vaikai kuria laisvai – piešia, lipdo, konstruoja, improvizuoja. Mokytojai taiko Reggio Emilia, visuminio kūrybinio ugdymo metodus, priima vaikų kūrybos įvairovę.
Darnaus vystymosi (papildytas)	Ugdo atsakingą santykį su savimi, kitais ir aplinka.	Vykdomi ekologiniai, sveikatinimo projektai, vaikai rūšiuoja atliekas, stebi gamtą, kuria iš antrinių žaliavų, dalyvauja socialinėse iniciatyvose.

Ugdymo turinys mokyklos programoje „Malūnėlio sparnai“ dėliojamas pagal galutinį siekį – vertybinę nuostatą ir esminius gebėjimus. Pasiekimai į grupes jungiami pagal tikslė numatytas vaiko galias, kaip parodyta 2 paveiksle „Vaiko galių ir pasiekimų sričių ryšiai“ (žr. 2 pav.).

Vaiko galių ir pasiekimų sričių ryšiai

3 pav. Vaiko galių ir pasiekimų ryšiai. Šaltinis: sudarytas programos autorių.

4.1. PASITIKNTIS SAVIMI

„Drąsiai kalbėti prieš kitus, nes sakiau eilėraštį šventėje“.

Žygimantas, 6 m.

PASIEKIMŲ SRITYS	UGDYMO(SI) GAIRĖS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS	UGDYMO SI KONTEKSTAI MOKYTOJO VAIDMUO METODAI IR BŪDAI
Emocijų suvokimas ir raiška	Emocijų suvokimas ir raiška	Emocijų suvokimas ir raiška
Vertybinė nuostata Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.	✚ Emocijų atpažinimas ir įvardijimas	✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas

Esminiai gebėjimai Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 4).	<i>Kai jaučiuosi linksmas, sakau draugui: "Man labai smagu žaisti su tavimi"</i> ✚ Jausmų priežasčių supratimas <i>Nusiviliu, nes pralaimėjau žaidimą.</i> ✚ Emocijų raiška tinkamais būdais <i>Kai jaučiuosi liūdnas, apsikabinu savo mylimą žaislą arba paprašau mokytojos apkabinimo.</i> ✚ Empatijos ugdymas <i>Kai matau, kad draugas verkia, atsisėdu šalia ir paklausu: "Kas tau nutiko?"</i> ✚ Emocijų valdymas <i>Kai supykstu, giliai įkvepiu ir suskaičiuoju iki penkių, tada iškvepiu. Kai esu susijaudinęs, trumpam atsisėdu ramioje vietoje ir vartau knygutę.</i> ✚ Džiaugsmas dalintis emocijomis <i>Kai būnu nuliūdęs, papasakoju mokytojai, kas nutiko, ir kaip jaučiuosi.</i> ✚ Kinestetinės patirties kūrimas <i>Kūrybai padeda judėjimas: pagulėjimas ant žolės,</i>	<i>Jauki, emociškai saugi aplinka, kur vaikai gali drąsiai reikšti jausmus.</i> ✚ Žaismės kontekstas <i>Palaikyti kasdienių veiklų žaismingumą.</i> ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas <i>Skatinti vaikus kalbėti apie jausmus per pasakas ir žaidimus.</i> Mokytojo vaidmuo ✚ Saugios aplinkos kūrėjas ✚ Stebėtojas <i>Padedą rasti tinkamus jausmų išraiškos būdus.</i> ✚ Refleksijos skatintojas <i>Suteikia vaikams galimybę reflektuoti emocijas per žaidimą, kūrybą ir dialogus.</i> ✚ Empatijos ugdytojas Metodai ir būdai ✚ Diskusijos ir pokalbiai ✚ Savo kūno kalbos stebėjimas <i>Vaikai skatinami atkreipti dėmesį į savo mimiką ir kūno kalbą.</i> ✚ Pasakų ir istorijų analizė <i>Istorijų ir pasakų veikėjų emocijų aptarimas.</i> ✚ Emocijų atpažinimas <i>Emocijų kortelių ir „emocijų termometrų“ naudojimas.</i> ✚ Kūrybinės veiklos ✚ Žaidybiniai elementai ✚ Kvėpavimo pratimai

	<i>ropojimas ar laipiojimas ramina, stiprina pasitikėjimą ir įkvepia idėjų.</i>	<i>Programos „Kimochis“ taikymas. EFT arba emocijų paleidimo metodas: „Net jei aš esu piktas, aš vis tiek esu geras vaikas.“</i> https://www.youtube.com/watch?v=kJ_uiSsJvrs
Savireguliacija ir savikontrolė	Savireguliacija ir savikontrolė	Savireguliacija ir savikontrolė
Vertybinė nuostata Nusiteikęs valdyti dėmesį, emocijų raišką ir elgesį. Esminiai gebėjimai Sutelkia dėmesį ir pastangas veiklai, dažniausiai laikosi tvarkos ir susitarimų, bendraudamas su kitais elgiasi mandagiai, stengiasi kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus, įsiaudrinęs geba nusiraminti (Ikimokyklinio ugdymo pasiekimų aprašas, 2024, p. 5).	✚ Dėmesio sutelkimas <i>Kai darau ką nors įdomaus, stengiuosi susikaupti ir užbaigti savo darbą..</i> ✚ Taisyklių ir susitarimų laikymasis <i>Kuriu bendrą taisyklių plakatą su draugais (pvz., „Kalbame vienas po kito“, „Dalijamės žaislais“).</i> ✚ Mandagus ir pagarbus bendravimas <i>Stengiuosi ne tik vartoti mandagias frazes, bet ir elgtis su kitais taip, kaip norėčiau, kad elgtųsi su manimi.</i> ✚ Žodžių ir veiksmų kontrolė <i>Stengiuosi valdyti savo žodžius ir veiksmus. Jei supykstu, sustoju ir pagalvoju prieš reaguodamas.</i>	✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas ✚ Žaismės kontekstas ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas - Mokytojo vaidmuo ✚ Savireguliacijos aplinkos kūrėjas <i>Kuria aplinką, skatinančią emocijų sąmoningumą.</i> ✚ Stebėtojas <i>Padedą atpažinti jausmus, suteikia pagalbą, siūlydamas nusiramavimo būdus.</i> ✚ Refleksijos skatintojas ✚ Gražaus elgesio pavyzdys ✚ Socialinių įgūdžių ugdytojas - Metodai ir būdai ✚ Socialinių istorijų kūrimas ✚ Kasdienių situacijų stebėjimas ✚ Asmeninių erdvių kūrimas <i>Tyrinėti, kas padeda jaustis saugiai ir išvengti konfliktų – tai asmeninis „burbulas“.</i>

Savivoka ir savigarba	Savivoka ir savigarba	Savivoka ir savigarba
Vertybinių nuostatų Pasitiki savimi ir savo gebėjimais, gerbia save ir kitus. Esminiai gebėjimai Pažįsta savo kūną, pasako, kad yra berniukas (mergaitė), supranta savo augimą ir gebėjimų tobulėjimą, prisistato kitam, komentuoja, kuo domisi, kas patinka (nepatinka), supranta ir gina savo bei kitų teises būti ir žaisti kartu, priskiria save savo šeimai, grupei, mokyklos bendruomenei, žino savo tautybę, tapatybę (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 6).	✚ Pažinimas ir prisistatymas <i>Aš žinau, kas esu – berniukas (mergaitė). Kai susitinku su naujais žmonėmis, aš galiu pasakyti savo vardą ir pasidalinti, kas man patinka, kas ne.</i> ✚ Savęs suvokimas ir empatija <i>Aš žinau, kaip jaučiuosi ir galiu pasakyti, ko noriu.. Aš jaučiuosi patenkintas savimi, nes galiu aiškiai išreikšti savo jausmus ir norus.</i> ✚ Teisių suvokimas ir gynimas <i>Aš turiu teisę žaisti su visais. Net jei mes skirtingi, visi galime būti draugais.</i> ✚ Savivertė ir kūno įvaizdis <i>Aš gerbiu ir myliu save tokį, koks esu. Žinau, kaip svarbu priimti savo išvaizdą, nesvarbu, koks mano kūnas, ir jausti pasididžiavimą savo unikalumu.</i> ✚ Savęs ir bendruomenės suvokimas <i>Man svarbu žinoti savo kilmę, tradicijas, papročius, nes tai padeda geriau suprasti save ir kitus..</i>	✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas <i>Vaikai gali saugiai tyrinėti savo tapatybę, jausmus, teises ir priklausymą.</i> ✚ Žaismės kontekstas ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas <i>Vaikas dalyvauja veiklose, išreiškdamas savo mintis ir norus, mokydamasis gerbti ir suprasti kitų jausmus bei teises.</i> Mokytojo vaidmuo ✚ Saugios ir kūrybingos aplinkos kūrėjas ✚ Stebėtojas ir vertintojas ✚ Stiprinantis motyvaciją <i>Atkreipti dėmesį ne tik į galutinį rezultatą, bet ir į vaiko pastangas, norą tobulėti.</i> Metodai ir būdai ✚ Pasitikėjimo savimi ugdymas per iššūkius <i>Suteikti vaikui galimybę įveikti nedidelius iššūkius ir girti jį net už mažus pasiekimus ir jo pastangas.</i> ✚ Savęs išreiškimas per meną ✚ Savęs tyrinėjimas ir augimas <i>Vaikai įžvelgia pokyčius, apibūdina savo kūno augimą, asmenines savybes, stiprybes, stiprina pasitikėjimą savimi ir savo gebėjimais.</i>

Problemų sprendimas	Problemų sprendimas	Problemų sprendimas
Vertybinė nuostata Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas. Esminiai gebėjimai Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsversto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 25).	✚ Tyrinėju ir sprendžiu problemą <i>Sugalvoju, kaip vėl pastatyti bokštą, kad jis nesugriūtų.</i> ✚ Ieškau sprendimo būdų <i>Kartu su draugu kuriame žemėlapi ir ieškome paslėptų užuominų. Ieškome sprendimų būdų.</i> ✚ Apmastau ir bandau pašalinti kliūtį <i>Turime sugalvoti, kaip išgelbėti nuskendusį laivą. Aš sugalvoju naudoti popierių kaip plūdę, o draugas pasiūlo naudoti plastikinį butelį.</i> ✚ Priimu iššūkius ir įvertinu sprendimo pasekmes <i>Aš priimu iššūkį išsiaiškinti, kokia gali būti skirtingo gėlių augimo tempo priežastis.</i> ✚ Pasitikiu savimi ir draugais <i>Kiekvienas siūlome idėjas, kaip figūras išdėstyti, kad jos tilptų viena šalia kitos.</i> ✚ Susiduriu su problema ir ją sprendžiu <i>Analizuoju, kaip sraigė ieško būdų apeiti akmenis. Ji nepasiduoda, o atkakliai ieško išeities.</i>	✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas <i>Leidžia pasirinkti įvairius sprendimo būdus, naudoti skirtingas priemones.</i> ✚ Žaismės kontekstas ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas <i>Dialogai skatina vaikus išreikšti savo idėjas įvairiais būdais.</i> Mokytojo vaidmuo ✚ Pastolių užtikrinimas <i>Veiklos ir užduotys turi būti pritaikytos, skirtingų gebėjimų ir mokymosi stilių vaikams, atsižvelgiant į jų individualius poreikius ir galimybes.</i> ✚ Skatinimas ir palaikymas <i>Mokytojas padeda priimti iššūkius, analizuoti problemas ir sprendimų pasekmes, teikdamas emocinę paramą ir pasitikėjimą.</i> ✚ Reflektuotojas <i>Kokias problemas išsprendžiau? Kas man pasirodė sunku?</i> Metodai ir būdai ✚ Kūrybiniai ir vaidmeniniai žaidimai <i>Išbando įvairias situacijas (pvz., detektyvo, gydytojo ar laivo gelbėjimo vaidmenis).</i> ✚ Eksperimentavimas su medžiagomis ir įrankiais

4.2. BESIRŪPINANTIS SAVIMI IR KITAIS

„Moku susirišti batus“.

Danielius, 5 m.

PASIEKIMŲ SRITYS	UGDYMO(SI) GAIRĖS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS	UGDYMO SI KONTEKSTAI MOKYTOJO VAIDMUO METODAI IR BŪDAI
Kasdienio gyvenimo įgūdžiai	Kasdienio gyvenimo įgūdžiai	Kasdienio gyvenimo įgūdžiai
Vertybinių nuostatų Domisi, kas padeda augti sveikam ir saugiam. Esminiai gebėjimai Esant galimybei renkasi sveikatai palankų maistą, savarankiškai pavalgo, pasirūpina savo kūno švara, prisideda prie aplinkos tvarkos palaikymo, rodo pradinius saugaus elgesio mokykloje įgūdžius, pasako, kaip saugiai elgtis gatvėje, buityje, gamtoje ir su nepažįstamais žmonėmis (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 10).	+ Rūpinuosi savo kūnu <i>Kai grįžtu iš lauko, visada nusiplaunu rankas.</i> + Pasirenku sveiką maistą <i>Kai valgome pietus, aš pirma suvalgau daržoves.</i> + Esu atsargus gatvėje <i>Kaiėjome į parką, sustojau prie perėjos, pažiūrėjau į abi puses ir laukiau, kol užsidegs žalia šviesa – taip elgiuosi, nes noriu saugiai pereiti gatvę.</i> + Padedu draugui + Tvarkau savo aplinką <i>Po piešimo nunešiau teptukus į plovyklą ir nuvaliau stalą.</i> + Žinau, kaip elgtis su nepažįstamais + Rūpinuosi drabužiais ir daiktais <i>Kai nusimaunu batus, padedu juos į vietą.</i>	+ Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas + Žaismės kontekstas + Judraus patirtinio ugdymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo + Stebėtojas + Modeliuotojas + Konteksto kūrėjas Metodai ir būdai + Stebėjimas ir refleksija <i>Ką padariau dėl savęs/kito?</i> + Vaikų įgalinimas <i>Renkasi, kas tą dieną pasirūpins augalu, stalų tvarka.</i> + Tiriamasis ugdymas + Naratyvinis žaidimas + Veikimas gamtoje ir lauke

Fizinis aktyvumas	Fizinis aktyvumas	Fizinis aktyvumas
Vertybinių nuostatų Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. Esminiai gebėjimai Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį, spontaniškai ir tiksliai atlieka kasdienes veiksmus, kuriems būtina akių ir rankos koordinacija bei išlavėjusi smulkioji motorika, derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 11).	- Judrus žaidimas lauke - Kūrybinis žaidimas grupėje - Smulkiosios motorikos veikla <i>Lavinu savo pirštukus – segu sagas, rišiu batų raištelius, piešiu, karpau ir klijuoju.</i> - Estafetės su bėgimu, šokinėjimu, šliaužimu <i>Mokausi išlaikyti pusiausvyrą – vaikštau per siauras lentas, stoviu ant vienos kojos, bandau nepargriūti ant nelygaus paviršiaus.</i> - Ritminiai pratimai <i>Smagu šokinėti, judėti pagal muziką, žaisti su draugais ir mokytis judėti kartu.</i>	- Judraus patirtinio ugdymosi kontekstas - Žaismės kontekstas - Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas Mokytojo vaidmuo - Aplinkos kūrėjas <i>Užtikrina, kad visiems vaikams būtų prieinamos judrios veiklos.</i> - Stebėtojas <i>Palaiko kiekvieno vaiko mokymąsi pagal jo gebėjimus.</i> - Skatintojas <i>Skatina empatiją, rūpinimąsi silpnesniu draugu.</i> Metodai ir būdai - Individualizuotas mokymas <i>Veiklos pasirinkimas iš kelių alternatyvų.</i> - Veiklos diferencijavimas - Vaikų veiklos refleksija - Įtraukioji partnerystė (porinis ir grupinis darbas) <i>Judesio derinimas su bendravimu – duok ranką, parodyk kelią.</i>
Emocijų suvokimas ir raiška	Emocijų suvokimas ir raiška	Emocijų suvokimas ir raiška
Vertybinių nuostatų Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.	Kūrybinė veikla <i>Piešiau saulę, bet ji gavosi liūdna.</i>	- Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas - Žaismės kontekstas

Esminiai gebėjimai Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 7).	<i>Tada nupiešiau debesėlį, ir saulė apsidžiaugė.</i> ✚ Draugystės žaidimai <i>Mokausi sakyti komplimentus, dalintis, prašyti pagalbos.</i> ✚ Pasakojimų kūrimas <i>Kuriu istorijas apie veikėjų jausmus ir jų atsiradimo priežastis.</i> ✚ Konfliktinių situacijų sprendimai ✚ Kvėpavimo ir nusiramino pratimai	✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Stebėtojas <i>Pastebi vaikų emocinius signalus</i> ✚ Dialogo kūrėjas <i>Skatina vaikus kalbėtis apie savo jausmus.</i> ✚ Aplinkos kūrėjas Metodai ir būdai ✚ Refleksija ✚ Modeliavimas ✚ Istorijų skaitymas/emocijų žemėlapiai ✚ Tyrinėjimas per patirtį

4.3. JAUTRUS KULTŪRINEI IR SOCIALINEI ĮVAIROVEI

„Mano draugas kalba kitaip, bet man patinka su juo draugauti“.

Amelija, 5 m.

PASIEKIMŲ SRITYS	UGDYMO(SI) GAIRĖS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS	UGDYMO(SI) KONTEKSTAI MOKYTOJO VAIDMUO METODAI IR BŪDAI
Emocijų suvokimas ir raiška	Emocijų suvokimas ir raiška	Emocijų suvokimas ir raiška
Vertybinės nuostata Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.	✚ Emocijų veidai <i>Suprantu, kad visi žmonės gali atrodyti, kalbėti ar gyventi skirtingai.</i>	✚ Žaismės kontekstas ✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas ✚ Kultūrinių dialogų kontekstas

Esminiai gebėjimai Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus. (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 4).	✚ Pasakos apie emocijas <i>Mokausi būti draugiškas visiems, net jei jie skiriasi nuo manęs.</i> ✚ Emocijų spalvų ratas <i>Bandau suprasti, kaip jaučiasi kiti. Galiu išreikšti savo jausmus ir pasakyti, kai man kažkas nepatinka.</i> ✚ Draugystės ir emocijų dienoraštis <i>Džiaugiuosi, kai sužinau apie kitas šalis, šventes, žaidimus.</i> ✚ Emocijų užrašai <i>Suprantu, kad visi jausmai yra svarbūs.</i> ✚ Mes visi turime jausmus <i>Mano draugai skirtingi – vieni kalba kitaip, kiti atrodo kitaip, bet visi mes turime jausmus. Ir visi norime būti suprasti ir apkabinti.</i>	<i>Emocijos yra universalios, bet jų išraiška gali skirtis priklausomai nuo kultūros. Tautodailė, liaudies muzika, tradiciniai amatai.</i> ✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas ✚ Darnaus vystymosi kontekstas <i>Ugdomas tvarus požiūris į meną.</i> Mokytojo vaidmuo ✚ Aplinkos kūrėjas <i>Formuoja aplinką, kurioje vaikas gali saugiai tyrinėti įvairias kultūras ir socialines normas.</i> ✚ Stebėtojas <i>Atidžiai seka vaikų reakcijas, jų bendravimą ir emocinę išraišką.</i> ✚ Moderatorius Metodai ir būdai ✚ Naratyviniai žaidimai ✚ Literatūra ir pasakojimai ✚ Diskusijos ir refleksija ✚ Empatijos ugdymo pratimai ✚ Kūno kalba ir mimika
Santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais	Santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais	Santykiai su suaugusiaisiais ir bendraamžiais
Vertybinės nuostata Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiaisiais ir bendraamžiais. Esminiai gebėjimai	✚ Draugystės ratas <i>Pastebiu, kad kai kurie draugai kalba kitaip nei aš. Visi esame skirtingi, bet vis tiek galime būti draugais!</i> ✚ Skonių kelionė	✚ Žaismės kontekstas ✚ Kultūrinių dialogų kontekstas <i>Skatinama pagarba ir draugiškumas visiems vaikams</i> ✚ Judraus patirtinio ugdymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo

Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 8).

Man patinka ragauti skirtingą maistą ir sužinoti, ką mėgsta kiti.

Mano draugas iš kitos šalies

Mėgstu mokytis naujų žodžių iš savo draugo kalbos.

Suprantu, kad visi gali turėti skirtingas šeimas, šventes ir tradicijas.

Pasakos iš viso pasaulio

Mokausi, kad visi esame svarbūs ir reikia būti draugiškam su visais.

Spalvoti delniukai

Gerbiu kitus, net jei jie atrodo ar elgiasi kitaip nei aš. Man įdomu pažinti kitus.

Man patinka, kad visi žmonės yra skirtingi, bet visi turi ką nors gražaus ir įdomaus.

Moderatorius

Padedą vaikams spręsti nesutarimus, moko aktyviai klausytis, suprasti kitų jausmus ir išreikšti savo mintis pagarbiai.

Pavyzdys

Tarpininkas

Padedą vaikui susikalbėti su bendraamžiais ar suaugusiais.

Skatintojas

Padrąsina vaikus užmegzti ryšius.

Metodai ir būdai

Stebėjimas ir refleksija

Vaidmeniniai žaidimai

Bendradarbiavimo užduotys

Emocijų atpažinimo ir raiškos pratimai

Tarpkultūrinės veiklos

Aplinkos pažinimas

Vertybinės nuostata

Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.

Esminiai gebėjimai

Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir

Aplinkos pažinimas

Kultūrų dienos šventė

Man patinka pažinti įvairias kultūras ir tradicijas.

Pasakojimai ir pasakos iš įvairių šalių

Nori pažinti aplinką per vaizduotę ir emocijas.

Kultūriniai žaidimai

Aplinkos pažinimas

Kultūrinių dialogų kontekstas

Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas

Ekskursijos ir išvykos, projektiniai darbai, technologijų naudojimas, dialogas ir refleksija.

Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas

Žaismės kontekstas

apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 9).	<i>Man įdomu, kaip žmonės gyvena skirtingose šalyse, kaip jie kalba ir ką mėgsta.</i> - Diskusijos apie skirtumus ir panašumus - <i>Galiu sužinoti, kaip kiti žmonės švenčia šventes, kokius turi įdomius papročius ir ką valgo.</i> - Kūrybinės dirbtuvės - Muzikos ir šokių pamokos - Kultūrinė įvairovė	- Darnaus vystymosi kontekstas - STEAM - Mokytojo vaidmuo - Konsultantas ir pagalbininkas - Stebėtojas - Moderatorius - Metodai ir būdai - Stebėjimas ir tyrinėjimas - Ekskursijos ir išvykos - Lyginimas ir analizė - <i>Skirtingų gyvenimo būdų, tradicijų, pastatų, aprangos ir kt.</i> - Žaidybiniai metodai
Estetinis suvokimas	Estetinis suvokimas	Estetinis suvokimas
Vertybinės nuostata Domisi, gėrissi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka. Esminiai gebėjimai Atpažįsta įvairius gamtinės ir kultūrinės aplinkos reiškinius, reaguoja į juos, jaučia, suvokia ir remdamasis savo supratimu, aptaria estetinius jų ypatumus, dalinasi asmeninėmis estetinėmis patirtimis, džiaugiasi savo ir kitų kūryba(Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi	- Kultūrų meno dirbtuvės - <i>Domiuosi ir grožiuosi įvairių kultūrų meno kūriniiais, drabužiais, patiekalais, papročiais.</i> - Spalvų ir formų tyrinėjimas - <i>Galiu pamatyti, kaip skirtingi žmonės dekoruoja savo namus arba kaip jie švenčia šventes.</i> - Pasakojimai per meną - <i>Kai žiūriu į įvairias meno formas, man tampa įdomu, kaip žmonės iš skirtingų pasaulio vietų kuria ir ką jie vertina.</i> - Pasaulio muzikos ir šokių tyrinėjimas	- Kultūrinių dialogų kontekstas - <i>Įvairių kultūrų meno, įskaitant muziką, šokius, tapybą, architektūrą ir liaudies meną pažinimas ir vertinimas.</i> - Judraus patirtinio ugdymosi kontekstas - <i>Vaikai žaidžia įvairių kultūrų judrius ir muzikinius žaidimus.</i> - Universalaus dizaino mokymosi kontekstas - Žaismės kontekstas - Darnaus vystymosi kontekstas - Mokytojo vaidmuo - Konsultantas ir pagalbininkas - Kultūrinis vadovas - <i>Supažindina su skirtingų tautų menu, muzika, architektūra, tautiniais kostiumais.</i>

pasiekimų aprašas, 2024, p. 18).

Man patinka sužinoti apie kitų šalių meno stilius ir apie tai, ką jie mano, kad yra gražu.

- ✚ Kultūros pažinimas
- ✚ Muzikiniai garsai ir kūryba

Klausomės kitų kultūrų muzikos – vieną dieną grojo būgnai, kitą – tylūs garsai, kurių dar nebuvo girdėjęs.

✚ Moderatorius
Skatina vaikus aptarti meno kūrinius, išsakyti savo nuomonę.

Metodai ir būdai

- ✚ Stebėjimas ir analizė
- ✚ Lyginimas
- ✚ Diskusijos ir refleksija
- ✚ Kūrybinė veikla
- ✚ Patirtinis ugdymas(is)
- ✚ Žaidybiniai metodai

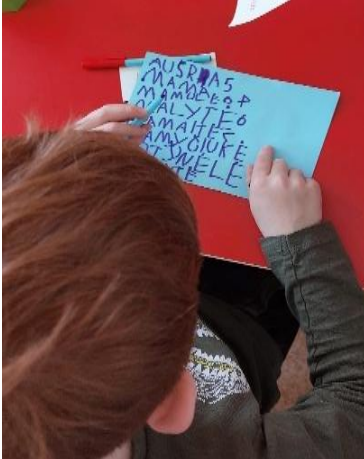
4.4. KOMUNIKABILUS

„Man patinka žaisti su visais vaikais”.

Ernestas, 4 m.

PASIEKIMŲ SRITYS	UGDYMO(SI) GAIRĖS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS	UGDYMO SI KONTEKSTAI MOKYTOJO VAIDMUO METODAI IR BŪDAI
Kalbų supratimas	Kalbų supratimas	Kalbų supratimas
Vertybinė nuostata Domisi žodiniiais ir nežodiniiais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklausyti ir suprasti kitą. Esminiai gebėjimai Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir	✚ Klausausi ir suprantu kitus <i>Suprantu draugus iš žodžių, gestų ar piešinių. Klausydamas pasakos spėliojau, kas bus toliau.</i> ✚ Raidžių ir ženklų medžioklė <i>Man patinka ieškoti raidžių ir ženklų gamtoje ar aplinkoje.</i> - <i>Domiuosi teksta, simboliais ir stengiuosi juos atpažinti.</i>	✚ Žaismės kontekstas <i>Vaikai bendrauja žaisdami vaidmeninius ir naratyvinius žaidimus, naudodami kalbą, gestus, mimiką, garsus.</i> ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas <i>Vaikas išreiškia mintis ir emocijas per dainą, piešinį, istoriją.</i> ✚ Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas

priemonėmis perteikiamas prasmės, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 14).	✚ Kitų rašytinių būdų pažinimas <i>Pažįstu savo vardo pirmą raidę Brailio raštu. Liečiu taškelius ir mokausi „skaityti“ pirštais.</i> ✚ Dalyvavimas dialoge ir poliloge <i>Kalbėjome visi kartu – tai vadinama polilogu. Kiekvienas galėjo pasakyti, ką galvoja, o kiti klausė. Vieni kalbėjo tyliai, kiti garsiai, bet visi buvome svarbūs.</i> ✚ Žaidžiu naratyvinius, kūrybinius žaidimus <i>Kiekvienas gavome paveikslėlių kortelę. Mūsų užduotis buvo sukurti pasakojimą. Pradėjau istoriją apie piratų laivą, draugas pridėjo savo dalį ir pasakojimas vis toliau augo. Istorija buvo tokia įdomi, kad mes pradėjome ją žaisti.</i>	<i>Vaikui sudaromos sąlygos komunikuoti jam priimtinu būdu – kalbant, rodomaisiais ženklais, vaizdais ar skaitmeninėmis priemonėmis.</i> Mokytojo vaidmuo ✚ Įkvepiantis pasakotojas ✚ Refleksijos ir dialogo ir polilogo moderatorius <i>Įtraukia vaikus į diskusiją, dialogą ir polilogą, aktyviai klauso, sukuria saugią erdvę visiems vaikams išreikšti savo mintis, reflektuoti be baimės būti sukritikuotiems.</i> ✚ Stebėtojas Tarpininkas ✚ Kūrybinis partneris Metodai ir būdai ✚ Dialogas, polilogas ✚ Pasakojimas ir klausymasis ✚ Naratyviniai ir vaidmeniniai žaidimai
Kalbinė raiška	Kalbinė raiška	Kalbinė raiška
Vertybinė nuostata Nusiteikęs kalba ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas.	✚ Dalinuosi savo patirtimi žodžiais ir vaizdais <i>Po savaitgalio papasakojau draugams apie kepamą pyragą pas močiutę. Piešiau pyragą ir parašiau vardą.</i> ✚ Pasakų kūrimas	✚ Kultūrinių dialogų kontekstas <i>Mokyklos aplinka yra erdvė nuolatinėms socialinėms ir kultūrinėms sąveikoms bei reiškiniams patirti pažįstant šeimos, grupės, kaimynystės ir šalies, globalaus pasaulio kultūrinius ypatumus ir vertybes.</i>

Esminiai gebėjimai Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 15-16).	<i>Kuriame pasakas su draugais – sakome po sakinį, mokytoja rašo. Sugalvojame veikėjus, piešiame paveikslėlius ir sudedame į knygą. Man smagu girdėti savo žodžius ir jaustis rašytoju.</i> ✚ Pažintis su kalbų įvairove <i>Į darželį atėjo svečiai, kurie kalba kitaip nei mes. Mes mokėmės jų žodžių, o jie – mūsų. Net jei nesupratau žodžių, supratau draugiškumą per šypsenas ir gestus. Piešėme jų šalies vėliavą ir supratau – būti skirtingiems smagu, o draugauti galima ir širdimi.</i> ✚ Kūrybiškas rašymas <i>Mėgstu rašyti savo vardą – dėlioju jį iš gamtos medžiagų arba kopijuojau raides</i>	✚ Žaismės kontekstas ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas ✚ Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Įkvepiantis pasakotojas ✚ Vaikų kalbėjimo skatintojas ✚ Pagalbininkas ✚ Aktyvus klausytojas Metodai ir būdai ✚ Pasakojimai ir atpasakojimai ✚ Istorijų ir pasakų kūrimo dirbtuvės ✚ Bendravimas su kitų šalių ir miestų vaikais ✚ Svečių kalbančių kitomis kalbomis ir lietuvių tarmėmis vizitai ✚ Knygelių, parašytų įvairiomis kalbomis vartymas, garso įrašų klausymas
Santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais	Santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais	Santykiai su suaugusiais ir bendraamžiais
Vertybinė nuostata Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais ir bendraamžiais. Esminiai gebėjimai	✚ Kuriu santykius ir kultūringai bendrauju <i>Visada pasisveikinu su mokytoja ir vaikais. Padedu draugui užsegti striukę ir pakviečiu žaisti. Kai supyktu, atsiprašau. Mėgstu žaisti su kitais vaikais,</i>	✚ Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas ✚ Žaismės kontekstas ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Ryšio kūrėjas <i>Kuria pasitikėjimu grįstus santykius su vaikais.</i>

Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiaisiais.

Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 8-9).

kartu eksperimentuoti, tyrinėti gamtą.

✚ Bendradarbiauju ir dirbu komandoje

Mėgstu dalyvauti viktorinose, tai labai įdomu, nes sužinau daug naujų dalykų ir labai smagu būti komandoje.

Kiekvienas prisidedame savo žiniomis, o kai atsakome teisingai, visi labai džiaugiamės. Aš moku klausytis kitų, dalintis idėjomis ir kartu spręsti užduotis.

✚ Gerbiu ir priimu visus
Džiaugiuosi, kad visi esame skirtingi ir kartu mokomės bei žaidžiame. Kiekvienas turi savo idėjų, talentų ir gabumų. Mūsų įvairovė moko mane, kad skirtumai yra gražūs, o kiekvienas iš mūsų – svarbus.

✚ Prisidedu prie grupės gerovės

Suprantu, kad grupėje turime susitarti dėl taisyklių. Žinau, kad mano veiksmai veikia kitus. Man patinka, kad taisyklės yra mūsų pačių pieštos ir padeda mums jaustis saugiai bei smagiai žaisti.

✚ Tarpininkas

Padedu vaikams spręsti konfliktus, įvardyti emocijas, paskatina kalbėtis.

✚ Pavyzdys

Savo elgesiu rodo, ką reiškia pagarba, bendradarbiavimas, priėmimas.

✚ Stebėtojas

Stebi vaikų tarpusavio sąveikas.

Metodai ir būdai

✚ Pokalbiai, diskusijos

✚ Projektinės savaitės

Draugystės, tolerancijos ir patyčių prevencijos temomis.

✚ Vaidmeniniai ir naratyviniai žaidimai

✚ Terapinės pasakos, pamokančios istorijos

✚ Viktorinos, darbas komandomis

✚ Draugystės knygelės/medžio kūrimas

✚ „Draugiškumo gėlė“

Vaikai klijuoja lapelius su gerų darbų pavyzdžiais.

✚ Vaikų nuotraukų su draugais ekspozicija

✚ „Ačiū“ draugui pasakyk“

Kampelis, kur vaikai gali parašyti ar nupiešti padėką.

Emocijų suvokimas ir raiška	Emocijų suvokimas ir raiška	Emocijų suvokimas ir raiška
Vertybinė nuostata Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais. Esminiai gebėjimai Atpažįsta, atliepia, įvardija, aptaria savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose ramiose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus. (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 4-5).	- Emocijų supratimas ir įvardijimas Nupiešiau liūdną meškiuką, nes jis neturėjo draugo. Pasakiau draugams, kodėl jis liūdnas, ir kartu ieškojome sprendimo. Kai pykstu, sakau „pykstu“ ir nueinu į ramybės kampelį. Man patinka, kai mokytoja klausia, kaip jaučiuosi. - Judėjimo, muzikos ir piešimo terapija <i>Mėgstu šokti ir judėti pagal muziką – tada jaučiuosi laisvas ir energingas. Judesiai padeda parodyti mano jausmus, kai sunku juos pasakyti žodžiais. Piešiu veidukus su skirtingomis nuotaikomis ir pasakaju, kada jaučiuosi panašiai.</i> - Emocijų pažinimo ir valdymo žaidimai Mokytoja rodo korteles su emocijomis, o aš spėju, ką jos reiškia. Kartais vaidinu emocijas arba pasakau, kada taip jaučiausi. Kai mokytoja rodo meškiuką, aš spėju, kaip jis jaučiasi, ir galvoju, kaip jam padėti. Jaučiuosi jo draugu. - Emocijų termometras	- Žaismės kontekstas <i>Emocijos išreiškiamos per vaidmeninius žaidimus, lėles, emocijų korteles ar veidų dėlionės.</i> - Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas - Kūrybinių dialogų kontekstas Mokytojo vaidmuo - Empatiškas ir jautrus stebėtojas - Skatintojas <i>Kuria situacijas, kuriose vaikai gali kalbėti apie jausmus.</i> - Pavyzdys <i>Savo elgesiu rodo, kaip išreikšti jausmus tinkamai.</i> - Pagalbininkas <i>Siūlo žodžius ar priemones, padedančias vaikui įvardyti ar išreikšti emocijas.</i> Metodai ir būdai - Pokalbiai apie nuotaiką ir jausmus - Pasakų skaitymas ir emocijų analizė - Emocijų atpažinimo žaidimai - Piešimo, judesio, muzikos terapija „Nuotaikų termometras“, „Emocijų dienoraštis“

Parodau, kiek stipriai jaučiu emociją – nuo silpno jausmo iki labai stipraus. Tai padeda suprasti, kaip jaučiuosi. Kai pyktis būna labai didelis, mokytoja padeda nusiraminti ir susitvarkyti su jausmais.

✚ Emocijų dienoraštis
Kiekvieną rytą spalvinu veiduką, kuris rodo mano nuotaiką. Tai padeda man ir mokytojai suprasti, kaip jaučiuosi.

✚ Emocijų aptarimas per pasakas ir istorijas
Mokytoja skaito pasaką, o mes kalbamės apie veikėjų jausmus. Aš sakau, ką būčiau daręs jų vietoje. Taip mokausi suprasti, kad visi jaučia skirtingai.

✚ Socialinių emocinių įgūdžių ugdymas per „Kimochis“ žaidimus

Žaidžiau su „Kimochis“ žaislu Debesėliu, nes jaučiausi liūdnas. Pasakiau jam, kodėl liūdžiu, o Debesėlis padėjo suprasti, kad taip jaustis normalu. Kartu sugalvojome, kaip man pasijusti geriau.

✚ Ramybės kampelis su sensoriniais daiktais
✚ Socialinių emocinių įgūdžių ugdymo programos „Kimochis“ integravimas
✚ Programos „Think equal“ įgyvendinimas

Padedu sumažinti neigiamą elgesį ir požiūrį: (pvz., streso, pykčio, agresijos, diskriminacijos. Vaikai mokosi įtraukties, empatijos, kritinio mąstymo, taikaus konfliktų sprendimo, problemų sprendimo ir kt.

✚ Terapinės pasakos vaikams apie 9 emocijų paleidimo taškus sveikatai stiprinti, kurios paremtos holistine medicina pagal EFT
EFT – tai emocinės laisvės technika. Jos šaknys kilusios iš Holistinės kinų medicinos. Tai ant mūsų kūno esanti 9 akupunktūrinių taškų sistema, skirta emocijoms paleisti. Kokias problemas sprendžia EFT: mažėja baimės, fobijos, nerimas, pyktis, patyčių pasekmės; didėja susikaupimas ir dėmesingumas.

4.5. LANKSČIAI IR KRITIŠKAI MĄSTANTIS

„Kai nerandu kaladėlės, pasiimu kitokią“.

Ernestas, 4 m.

PASIEKIMŲ SRITYS	UGDYMO(SI) GAIRĖS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS	UGDYMO SI KONTEKSTAI MOKYTOJO VAIDMUO METODAI IR BŪDAI
Aplinkos pažinimas	Aplinkos pažinimas	Aplinkos pažinimas
Vertybinė nuostata Nori pažinti ir suprasti aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja. Esminiai gebėjimai Pažįsta jam suprantamus socialinius, kultūrinius ir gamtos objektus bei reiškinius, juos įvardija ir apibūdina, žinojimą pritaikydamas žaidimuose ir kitose veiklose (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 9).	✚ Gamtos stebėjimas ir atradimai <i>Stebiu, kaip bitės skraido nuo vienos gėlės prie kitos, ir bandau suprasti, kaip jos renka nektarą.</i> ✚ Eksperimentai su aplinka <i>Paleidžiu popierinį laivelį į upelį ir stebiu, kaip jį neša srovė.</i> ✚ Klausimų ieškojimas ir pažinimas <i>Žiūrėdamas į senovinius pastatus, klausiu, kas juos pastatė, ir bandau atkurti juos iš kaladėlių.</i> ✚ Rūpinimasis gamta ir gyvais organizmais <i>Pamatau ant tako slieką po lietaus ir švelniai perkeliu jį ant žemės, kad jis išliktų gyvas. Sėju gėlių sėklas darže ir kasdien stebiu, kaip jos</i>	✚ Žaismės kontekstas ✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi <i>Vaikai tyrinėja realius objektus, atlieka bandymus, fiksuoja pastebėjimus.</i> ✚ Judraus patirtinio ugdymosi kontekstas <i>Vaikai aktyviai tyrinėja tiek natūralių, tiek specialiai modeliuotą erdvę, ieško sąsajų tarp gamtos reiškinių ir savo patirties.</i> ✚ Realų ir virtualių aplinkų kontekstas <i>Interaktyvios technologijos suteikia galimybę matyti plika akimi nematomus gamtos procesus.</i> ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Tyrinėjimų skatintojas

dygsta, laistau, kad joms netrūktų vandens.

✚ Žaidimai ir kūryba
✚ Skirtingi veiklos būdai
Pamačiau, kad draugas kitaip piešė medį ir aš pabandžiau naują būdą.

✚ Vaikas keičia ankstesnį supratimą remdamasis nauja patirtimi, stebėjimu ar informacija
Galvojau, kad sniegas tiesiog baltas, bet per mikroskopą pamačiau – jis turi kristalo formą.

✚ Mokymosi proceso moderatorius

Padedu vaikams formuluoti hipotezes, atrasti ryšius tarp reiškinių.

✚ Bendradarbiavimo kūrėjas
Įtraukia šeimą ir bendruomenę į ugdymosi procesą, organizuoja bendras veiklas.

Metodai ir būdai

✚ Patirtinis ugdymas
✚ Kūrybinės veiklos
✚ Žaidybiniai metodai
✚ Sensorinė patirtis
✚ Projektinė veikla

Matematinis mąstymas

Vertybinė nuostata

Nusiteikęs pažinti pasaulį jam suprantamais matematiniais būdais.

Esminiai gebėjimai

Atranda skaičių ir figūrų pasaulį, plėtoja supratimą ir kalbą apie skaičiavimo ir matavimo būdus, jų taikymą aplinkai pažinti, problemoms spręsti, geba išreikšti pastebėjimus apie objektų kiekį, formą, dydį, sekas, vietą ir judėjimo kryptį (Ikimokyklinio amžiaus vaikų

Matematinis mąstymas

✚ Skaičių ir formų atradimai
Skaičiuoju lauke laiptelius, kad sužinočiau, kiek jų yra.

✚ Matavimo ir lyginimo eksperimentai
Pilant vandenį į skirtingo dydžio indus, stebiu, kur jo telpa daugiau.

✚ Erdvės ir krypties supratimas
Įveikdamas kliūčių ruožą kieme, galvoju, kaip apeiti daiktus ir kokį kelią pasirinkti.

✚ Sekų ir dėsningumų paieška

Matematinis mąstymas

✚ Žaismės kontekstas
Skaičių ir formų manipuliacijos, ritminiai žaidimai.

✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas
Vaikai ieško dėsningumų, kuria hipotezes, stebi skaičių ir formų sąsajas gamtoje

✚ Realų ir virtualių aplinkų kontekstas
Naudojamos interaktyvios programėlės, virtualios dėlionės, objektų modeliavimas.

✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas

Mokytojo vaidmuo

ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 11).

Veriu karoliukus pagal spalvų seką – raudonas, mėlynas, raudonas... Kokia spalva bus kita?

Stebiu, kaip keičiasi mano šešėlis dienos metu – ryte jis ilgas, o vidurdienį trumpas.

✚ Matematika žaidimuose ir kūryboje

Piešiu ornamentus iš apskritimų, trikampių ir kvadratų – jie kartojasi kaip raštas ant močiutės staltiesės.

✚ Tyrinėjimų skatintojas

✚ Dialogo moderatorius

✚ Erdvės kūrėjas

✚ Mokymosi proceso skatintojas

Metodai ir būdai

✚ Tyrinėjimu grįstas ugdymas

✚ Žaidybiniai metodai

skaičių ir sekų žaidimai, erdviniai galvosūkių.

✚ Praktinė patirtis

✚ Kūrybinė raiška

Matematinių raštų piešimas, modeliavimas, konstravimas.

✚ Sensorinė patirtis

✚ STEAM

Skaitmeninis sumanumas

Vertybinių nuostatų

Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas.

Esminiai gebėjimai

Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 13).

Skaitmeninis sumanumas

✚ Technologijų atradimai
Fotografuoju gamtą telefonu ir žiūriu, kaip atrodo lapai iš arti.

✚ Žaidžiu ir mokausi
Kompiuteryje sprendžiu dėlionę – kai sudedu teisingai, ji tampa paveikslu.

✚ Programavimo pradmenys
Žaislinį robotuką nukreipiu į priekį ir atgal – spėliuju, kaip jis pasieks tikslą.

Seka iš rodyklių sudarau kelių ekrane judančiam personažui.

✚ Saugumas internete
Žinau, kad negalima spausti nepažįstamų nuorodų.

Skaitmeninis sumanumas

✚ Realų ir virtualių aplinkų kontekstas

Vaikai tyrinėja skaitmenines technologijas, mokosi saugiai jas naudoti.

✚ Kūrybinių dialogų kontekstas
Vaikai kuria skaitmeninį turinį, mokosi perteikti idėjas per vaizdą, garsą ir animaciją.

✚ Žaismės kontekstas

✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas

Mokytojo vaidmuo

✚ Technologijų tyrinėtojas

✚ Saugumo užtikrintojas

✚ Kūrybos skatintojas

Metodai ir būdai

Mokausi, kaip saugiai naudotis programėlėmis.

✚ Kuriu skaitmeninį turinį
Įrašau savo balsą ir sukuriau pasakojimą su paveikslėliais.

✚ Tyrinėjimu grįstas ugdymas
✚ Žaidybiniai metodai
✚ Praktinė veikla
Fotografavimas, garso įrašymas, piešimas ekrane ir kt.
✚ STEAM

Tyrinėjimas	Tyrinėjimas	Tyrinėjimas
Vertybinė nuostata Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. Esminiai gebėjimai Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 24).	✚ Smalsiai stebiu pasaulį <i>Mane domina viskas aplinkui – kodėl lapai rudenį keičia spalvą? Kaip lietaus lašai rieda per langą?</i> ✚ Eksperimentuoju ir bandau <i>Įmetu akmenuką į vandenį – ar jis nuskęs, ar plūduriuos?</i> ✚ Klausiu ir aiškinuosi <i>Kodėl mano šešėlis ilgėja vakare? Kaip drugelis išsiviečia iš kokono?</i> ✚ Tyrinėju visais pojūčiais <i>Paliečiu šaltą sniegą ir jaučiu, kaip jis tirpsta mano delne.</i> ✚ Dalinuosi atradimais <i>Papasakoju draugams, ką pamačiau parke – ar jie pastebėjo tą patį?</i> <i>Kartu su suaugusiais aptariu, ką išmokau iš savo bandymų.</i> ✚ Žaidžiu ir kuriu	✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas <i>Tyrinėjimas vyksta per asmenines patirtis – bandymus, gamtos stebėjimus, praktinius eksperimentus, objektų tyrinėjimą per pojūčius.</i> ✚ Judraus patirtinio ugdymosi kontekstas ✚ Realų ir virtualių aplinkų kontekstas ✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Smalsumo skatintojas ✚ Mokymosi proceso organizatorius ✚ Aplinkos kūrėjas Metodai ir būdai ✚ Tyrinėjimu grįstas ugdymas ✚ Patirtinė veikla ✚ Žaidybiniai metodai ✚ STEAM metodas ✚ Projektinė veikla

4.6. KŪRYBINGAS IR SUMANUS

„Aš sugalvoju naujus žaidimus”.

Danielius, 5 m.

PASIEKIMŲ SRITYS	UGDYMO(SI) GAIRĖS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS	UGDYMO SI KONTEKSTAI MOKYTOJO VAIDMUO METODAI IR BŪDAI
Estetinis suvokimas	Estetinis suvokimas	Estetinis suvokimas
Vertybinė nuostata Domisi, gėrįsi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka. Esminiai gebėjimai Atpažįsta įvairius gamtinės ir kultūrinės aplinkos reiškinius, reaguoja į juos, jaučia, suvokia ir, remdamasis savo supratimu, aptaria estetinius jų ypatumus, dalinasi asmeninėmis estetinėmis patirtimis, džiaugiasi savo ir kitų kūryba (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 17).	✚ Gamtos stebėjimas ir kūryba <i>Stebiu, kaip saulė leidžiasi už medžių ir bandau nupiešti spalvas, kurias matau danguje.</i> ✚ Muzikiniai garsai gamtoje <i>Klausau, kaip vėjas šnara medžiuose, pabandau tai atkartoti barškučiu ar savo balsu. Iš šakelių ir akmenukų susikuriu savo muzikos instrumentus.</i> ✚ Spalvų ir tekstūrų tyrinėjimas <i>Paliečiu medžio žievę, akmenį ir smėlį – jie visi skirtingi. Bandau juos atkartoti piešinyje.</i> ✚ Kultūros pažinimas <i>Pasiklausęs senovinės lietuviškos dainos, sugalvoju jai judesius ir sukuriu šokį. Žiūrėdamas į senas nuotraukas</i>	✚ Žaismės kontekstas ✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas ✚ Kultūrinių dialogų kontekstas <i>Tautodailė, liaudies muzika, tradiciniai amatai.</i> Universalaus dizaino mokymosi kontekstas ✚ Darnaus vystymosi kontekstas <i>Ugdomas tvarus požiūris į meną.</i> Mokytojo vaidmuo ✚ Įkvėpėjas ir atradimų skatintojas <i>Sudaro sąlygas estetiškai patyrimams gamtoje, meno kūrinių stebėjimui.</i> ✚ Dialogo moderatorius ✚ Erdvės kūrėjas <i>Užtikrina prieigą prie įvairių medžiagų.</i> ✚ Rodo pavyzdį Metodai ir būdai ✚ Patirtinis ugdymas

ar piešinius, pasakoju, ką matau ir ką jie gali reikšti.

✚ Džiaugsmas dalintis kūryba
Dainuoju mamai savo sukurtą dainą ir stebiu, kaip ji reaguoja.

Estetika patiriama per realius potyrius, stebėjimą.

✚ Kūrybiniai dialogai
✚ Naratyviniai žaidimai
✚ Meno integracija
Muzika, šokis, dailė ir teatras sujungiami į vieną visumą.
✚ Meninė refleksija

Meninė raiška

Meninė raiška

Meninė raiška

Vertybinė nuostata

Domisi menų kalbomis, jaučia meninės raiškos džiaugsmą.

Esminiai gebėjimai

Pagal savo išgales tyrinėja menų kalbas, spontaniškai ir tikslingai išreiškia emocijas, įspūdžius, mintis, idėjas jau įvaldytomis meninės raiškos priemonėmis, atpažįsta savo meninius pomėgius, vartoja paprasčiausias jam žinomas ir suprantamas menines sąvokas savo patirčiai išreikšti (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p.18).

✚ Tyrinėju menų kalbas
Klausausi muzikos ir bandau nupiešti, kokias spalvas ji man primena. Žiūriu į paveikslą ir pasakoju istoriją apie tai, kas jame vyksta.

✚ Išreiškiu emocijas per meną
Kai jaučiuosi ramiai, groju lėtu ritmu su būgnais, o kai esu susijaudinęs – greitai.

✚ Kuriu ir improvizuoju
Su draugais sukuriame pasaką ir ją suvaidiname.

✚ Atrandu savo meninius pomėgius
Bandau nupiešti mėgstamiausią vietą parke.

✚ Eksperimentuoju su skirtingomis meninėmis priemonėmis

✚ Žaismės kontekstas
✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas
✚ Kultūrinių dialogų kontekstas
Susipažįsta su tautos kultūriniu paveldu. Integruojami skirtingų kultūrų menai.

✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas
✚ Darnaus vystymosi kontekstas
Kūrybai naudojamos antrinės medžiagos.

✚ Kūrybinių dialogų kontekstas

Mokytojo vaidmuo

✚ Atradimų skatintojas ir dialogo kūrėjas
✚ Refleksijos moderatorius
Skatina vaikus kalbėti apie kūrybinį procesą, ne tik rezultatą.

✚ Kūrybinės aplinkos kūrėjas

Metodai ir būdai

✚ Patirtinis ugdymas

	<i>Maišau spalvas, kad išgaučiau tokią, kokios dar nėra.</i> <i>Bandau piešti pirštais, šiaudeliu, audiniu.</i> ✚ Dalyvauju kūrybiniame procese su kitais <i>Sukuriame su draugais bendrą piešinį – kiekvienas piešia tai, kas jam atrodo svarbu.</i> <i>Smagiai žaidžiame muzikinius žaidimus miške. Sugalvojame naujus žaidimų variantus.</i>	<i>Eksperimentai su meninėmis technikomis.</i> ✚ Kūrybiniai dialogai ✚ Naratyviniai žaidimai <i>Pasakojimų kūrimas per dailę ir muziką.</i> ✚ Eksperimentavimas su medžiagomis ✚ STEAM <i>Menas integruojamas su mokslu.</i> ✚ Refleksija
Kūrybiškumas	Kūrybiškumas	Kūrybiškumas
Vertybinė nuostata Nusiteikęs drąsiai kurti ir autentiškai išreikšti save, noriai tyrinėti naujas idėjas. Esminiai gebėjimai Pasitelkia patirtį ir vaizduotę, tyrinėja savo ir kitų idėjas, randa būdų ir priemonių parodyti originalumą ir išradingumą įgyvendindamas kūrybinius sumanymus, aptaria tai su kitais (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 22-23).	✚ Tyrinėju naujas idėjas <i>Bandau piešti kempinėle, medžio šakele ar rankomis.</i> <i>Klausausi muzikos ir bandau sukurti judesius.</i> ✚ Eksperimentuoju su skirtingomis priemonėmis <i>Kuriu skulptūrą iš gamtos medžiagų – akmenukų, šakelių, lapų. Lipdau formas iš druskos tešlos ir dekoruoju.</i> ✚ Sugalvoju naujus būdus išreikšti idėjas <i>Pabandau nupiešti muziką, linksmai naudoju ryškias spalvas, o ramiai – švelnias.</i> <i>Rašau pasaką be žodžių – tik piešiniais ir spalvomis.</i> ✚ Originaliai sprendžiu kūrybinius iššūkius	✚ Žaismės kontekstas ✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas ✚ Kultūrinių dialogų kontekstas ✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas ✚ Darnaus vystymosi kontekstas ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Eksperimentavimo skatintojas ✚ Refleksijos moderatorius ✚ Lankstus vedlys <i>Užtikrina, kad vaikas galėtų rinktis skirtingas kūrybines priemones ir būdus pagal pomėgius ir gebėjimus.</i> ✚ Bendradarbiavimo skatintojas Metodai ir būdai ✚ Patirtinis ugdymas

*Sukuriu dainą tik iš garsų,
kuriuos randu aplinkui.*

- ✚ Bendradarbiauju ir dalinuosi idėjomis

Kuriame bendrą paveikslą su draugais – kiekvienas piešiamo dalį istorijos.

- ✚ Drąsiai išbandau naujus kūrybinius sprendimus

- ✚ Kuriu iš to, ką randu aplinkui

Pasigaminu muzikos instrumentą iš dėžutės ir ryžių.

Kūrybiniai eksperimentai su skirtingomis priemonėmis.

- ✚ Naratyviniai žaidimai

- ✚ Kūrybiniai iššūkiai

„Sugalvok naują būdą piešti“,

„Sukurk istoriją be žodžių“.

- ✚ STEAM

- ✚ Žaidimas

Kūrybinės dirbtuvės, interaktyvūs žaidimai.

- ✚ Kūrybiniai dialogai

- ✚ Darnūs meniniai sprendimai

Kūryba naudojant natūralias ar perdirbtas medžiagas.

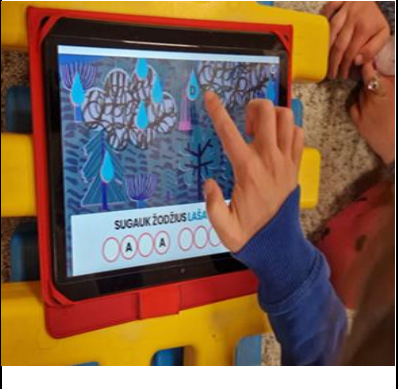
Tyrinėjimas	Tyrinėjimas	Tyrinėjimas
Vertybinė nuostata Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. Esminiai gebėjimai Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus. (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 24).	✚ Stebiu ir domiuosi pasauliu <i>Man įdomu, kaip keičiasi dangus ryte ir vakare – stebiu spalvas ir bandau jas atkartoti piešinyje.</i> ✚ Bandau ir eksperimentuoju <i>Išmaišau dažus ir pažiūriu, kokios naujos spalvos gaunasi.</i> ✚ Tyrinėju savo aplinką <i>Žiūriu į šešėlius ant sienos ir bandau sukurti figūras su rankomis.</i> ✚ Keliu klausimus ir ieškau atsakymų <i>Kodėl žolė visada žalia?</i> <i>Bandau sužinoti ir išbandyti, ar galiu ją nudažyti. Kas nutiks, jei sumaišysiu šiltą ir</i>	✚ Žaismės kontekstas ✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas <i>Vaikai išbando naujus dalykus.</i> ✚ Kultūrinių dialogų kontekstas <i>Vaikai susipažįsta su skirtingų kultūrų tradicijomis, stebi ir bando perimti įvairias praktikas.</i> ✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas ✚ Darnaus vystymosi kontekstas <i>Vaikai skatinami tyrinėti gamtą ir suprasti ekologijos principus.</i> Mokytojo vaidmuo ✚ Stebėtojas ir vedlys <i>Užduoda klausimus, provokuoja samprotavimą.</i> ✚ Erdvės kūrėjas

	šaltą vandenį? Patikrinu tai su savo rankomis. Kuriu naujus būdus tyrinėti <i>Sugalvoju istoriją apie medį, kurį stebėjau visą savaitę. Mokausi aptarti savo atradimus su kitais, klausytis ir išreikšti savo nuomonę.</i>	- Refleksijos skatintojas Metodai ir būdai - Tyrinėjimu grįstas ugdymas - Eksperimentai - STEAM - Pojūčių tyrinėjimas - Refleksija ir diskusijos <i>Kaip tu manai, kodėl upė teka?</i>
Problemų sprendimas	Problemų sprendimas	Problemų sprendimas
Vertybinė nuostata Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas. Esminiai gebėjimai Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 25).	- Atpažįstu ir įvardiju problemą <i>Mano teptukas džiūsta per greitai – kaip galėčiau išlaikyti dažus ilgiau šlapius?</i> - Ieškau sprendimo būdų <i>Jeigu piešinys netelpa ant popieriaus, gal galiu jį pratęsti ant kito lapo?</i> - Sprendžiu problemas su draugais <i>Statome tiltą kartu – vienas laiko, kitas klijuoja, trečias testuoja, ar jis išlaiko svorį.</i> - Apsvarstau skirtingus sprendimus ir pasirenku geriausią <i>Jeigu daina per greita, galime ją padainuoti lėčiau ir pažiūrėti, kaip skamba.</i> - Įvertinu savo sprendimų pasekmes <i>Sumaišiau per daug spalvų, jos tapo purvinos – kitą kartą</i>	- Žaismės kontekstas - Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas - Kultūrinių dialogų kontekstas <i>Problemos sprendžiamos mokantis tartis.</i> - Universalaus dizaino mokymosi kontekstas <i>Jei vienas vaikas negali konstruoti, jis gali siūlyti idėjas ar piešti sprendimų eskizus.</i> - Darnaus vystymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo - Mąstymo provokatorius <i>Padedu vaikams apgalvoti įvairias strategijas ir galimus sprendimus.</i> - Refleksijos skatintojas - Bendradarbiavimo skatintojas Metodai ir būdai - Tyrinėjimu grįstas ugdymas - Kūrybiniai iššūkiai <i>Kaip pastatyti tiltą be klijų ar lipnios juostos?</i>

	<i>maišysiu atsargiau. Neklausiau draugo idėjų, o jo sprendimas buvo geresnis – kitą kartą klausysiu.</i>	✚ Eksperimentai ✚ STEAM ✚ Naratyviniai žaidimai ✚ Refleksijos metodas <i>Ką išmokai iš šios veiklos?</i>
Gebėjimas žaisti	Gebėjimas žaisti	Gebėjimas žaisti
Vertybinė nuostata Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. Esminiai gebėjimai Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 26).	✚ Kuriu ir plėtoju žaidimus su kitais <i>Mano draugas sugalvojo, kad mes esame kosmonautai, todėl statome erdvėlaivį iš dėžių. Aš esu mokytojas, kuris moko lėles skaičiuoti.</i> ✚ Laikausi žaidimo taisyklių ir padedu jas sukurti <i>Jeigu nori žaisti su mumis, aš tau paaiškinsiu mūsų žaidimo taisykles.</i> ✚ Dalyvauju vaidmenų žaidimuose <i>Aš esu gydytojas, kuris gydo meškinę, o mano draugas – pacientas, kuris atėjo pasitikrinti sveikatą.</i> <i>Kuriu savo lėlių teatro spektaklį ir rodau jį draugams.</i> ✚ Eksperimentuoju su žaidimo formomis <i>Kuriame naują sporto žaidimą su kamuoliu.</i> <i>Žaidžiu muzikos žaidimą, kur reikia pajudėti pagal skirtingą ritmą.</i>	✚ Žaidimu grindžiamas kontekstas <i>Vaikai patys kuria žaidimus ir jų taisykles, eksperimentuoja su vaidmenimis.</i> ✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas <i>Žaidimai imituoja realų gyvenimą, leidžia vaikams mokytis per veiksmą.</i> ✚ Kultūrinių dialogų kontekstas ✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Skatina vaikus kurti žaidimus savarankiškai ✚ Padeda vaikams spręsti konfliktus žaidimų metu ✚ Suteikia priemones ir erdvę žaidimams ✚ Skatina vaikų refleksiją apie žaidimus Metodai ir būdai ✚ Naratyviniai žaidimai ✚ STEAM žaidimai

	Plėtoju socialinius įgūdžius žaidimų metu	<i>Žaidimai, kuriuose reikia mąstyti strategiškai, naudoti mokslinius ar matematinius sprendimus.</i> - Socialinio bendravimo skatinimas - Refleksijos metodas
Skaitmeninis sumanumas	Skaitmeninis sumanumas	Skaitmeninis sumanumas
Vertybinių nuostatų Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas. Esminiai gebėjimai Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 12-13).	- Pažįstu ir išbandau skaitmenines priemones <i>Mokausi naudoti spalvų programą – piešiu pirštu ekrane. Bandau įrašyti savo balsą.</i> - Kuriu skaitmeninį turinį <i>Fotografuoju gėles kieme ir žiūriu, kuo jos skiriasi. Kuriu savo paveikslėlį kompiuteryje – piešiu spalvotomis linijomis, kuriu el. knygutę</i> https://www.storyjumper.com/ - Suprantu, kaip saugiai naudotis technologijomis <i>Nepaspaudžiu nepažįstamų mygtukų ir klausiu, jei nežinau, ką daryti.</i> - Nauduju technologijas tyrinėjimui ir kūrybai <i>Stebiu, kaip atrodo drugelio gyvenimo ciklas animacijoje, o tada bandau nupiešti jį pats.</i>	- Patirtinio mokymosi kontekstas - Žaismės kontekstas <i>Skaitmeninės priemonės naudojamos kaip papildomi įrankiai kūrybai.</i> - Realų ir virtualių aplinkų kontekstas <i>Vaikai fotografuoja ir kuria skaitmeninius dienoraščius.</i> Mokytojo vaidmuo - Technologijų vedlys - Saugaus naudojimo mokytojas - Kūrybiškumo skatintojas Metodai ir būdai - Patirtinis ugdymas su skaitmeninėmis priemonėmis <i>Vaikai naudojami lengvai valdomomis programomis piešimui, garsų įrašymui ar istorijų kūrimui.</i> - Kūrybiniai projektai - Skaitmeninės refleksijos

4.7. SĖKMINGAI BESIMOKANTIS

„Kurie gauna lipdukus“.

Jonas, 5 m.

PASIEKIMŲ SRITYS	UGDYMO(SI) GAIRĖS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS	UGDYMO SI KONTEKSTAI MOKYTOJO VAIDMUO METODAI IR BŪDAI
Kalbų supratimas	Kalbų supratimas	Kalbų supratimas
Vertybinė nuostata Domisi žodiniiais ir nežodiniiais komunikavimo būdais, yra nusiteikęs išklaudyti ir suprasti kitą. Esminiai gebėjimai Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, įvairiomis formomis, būdais ir priemonėmis perteikiamas prasmės, amžių atitinkančius įvairaus pobūdžio tekstus (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 15).	✚ Kalba ir aš <i>Domiuosi žodinėmis ir tyliosiomis knygomis. Vartau kitų kultūrų knygas, įdėmiai klausau teksto, esu susipažinęs su brailio raštu, Vaizduoju, kad skaitau knygelę.</i> ✚ Simboliai ir prasmės <i>Atpažįstu savo vardo raides, skaitmenis, analizuoju paveikslėlius. Pradedu skaičiuoti, lyginti skaičius, atlikti paprastus veiksmus. Galiu suprasti vaizdus, istorijas.</i> ✚ Emocijų, judesio, muzikos supratimas <i>Reaguojau į muzikos garsus ir ritmą. Atpažįstu emocijas, kūno kalbą, mimiką, gestus.</i>	✚ Kalbų įvairovės kontekstas ✚ Kultūrinių dialogų kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Įrengia skaitymo kampelius ✚ Užtikrina prieinamumą prie įvairių kalbų literatūros Metodai ir būdai ✚ Veiklos su garso įrašais <i>Animaciniai filmukai, radijo pasakos, televizijos laidos.</i> ✚ Pasakojimai ir improvizacijos <i>Lėlės, pastatomos paveikslėlių knygelės, pirštukų žaidimai, vaidybinė veikla.</i> ✚ Veiklos su eiliuotais teksta <i>Eilėrašukai ir ritualai – pasisveikimas ir atsisveikinimas.</i> ✚ Muzikinės veiklos ✚ Žaidimai <i>Kortelių žaidimai, stalo žaidimai, judrieji žaidimai.</i>
Mokėjimas mokytis	Mokėjimas mokytis	Mokėjimas mokytis
Vertybinė nuostata	✚ Iniciatyva mokytis <i>Mėgstu įsitraukti į veiklas.</i>	✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas

Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko. Esminiai gebėjimai Geba mokytis ir pradeda valdyti savo mokymosi veiklą, smalsauja, išitraukia į savo sumanytas ir kitų pasiūlytas veiklas, aktyviai siekia tikslo, stebi, apmąsto ir koreguoja savo veiklos procesą bei rezultatus (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 27).	<i>Parodau, ką noriu veikti ir išmokti.</i> <i>Gebu atsirinkti tinkamas priemones ir mokymosi būdus.</i> <i>Moku papasakoti apie savo atliekamą veiklą.</i> <i>Kritiškai reflektuoju ir analizuoju.</i>	✚ Universalaus dizaino mokymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Įgūdžių lavintojas ✚ Savarankiškumo skatintojas Metodai ir būdai ✚ Skirtingų technikų, priemonių gausa ✚ Aktyvių metodų panaudojimas ugdymo procese: diskusijos, projektai ✚ Patirtinis ugdymas
Gebėjimas žaisti	Gebėjimas žaisti	Gebėjimas žaisti
Vertybinė nuostata Nusiteikęs kartu su kitais vaikais plėtoti žaidimus, kurdamas vaikų žaidimo kultūrą. Esminiai gebėjimai Individualiai ir drauge su kitais žaidžia ir pats kuria įvairius žaidimus: režisūrinius, vaidmenų ir žaidimus su taisyklėmis, moka laikytis skirtingų žaidimų taisyklių (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 26).	✚ Judrieji ir stalo žaidimai su kitais vaikais <i>Man patinka žaisti su vaikais „Aklą vištą“, „Katę ir pelę“, „Aukštyn žemės“ ir kitus žaidimus.</i> ✚ Kalba vaidmeniui atlikti <i>Susikuriame žaidimo kampelį, sugalvojame taisykles ir jų laikomės. Žaidžiame gydytojus, picų kepėjus, naudojame profesijos žodžius.</i> ✚ Žaidimo partneriai <i>Aš mokausi iš kitų vaikų kaip bendrauti, dalintis atsakomybe ar padėti kitiems.</i>	✚ Žaismės kontekstas ✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Bendradarbiavimo skatintojas ✚ Emocinio intelekto skatintojas ✚ Kūrybiškumo lavintojas <i>Sudaro sąlygas laisvai ir spontaniškai kurti žaidimą, panaudojant įvairias priemones ir daiktus taip, kaip sugalvoja vaikai.</i> Metodai ir būdai ✚ Naratyvinis žaidimas ✚ STEAM laboratorija ✚ Edukaciniai žaidimai ✚ Laisvo žaidimo skatinimas

Kalbinė raiška	Kalbinė raiška	Kalbinė raiška
Vertybinė nuostata Nusiteikęs kalba ir kitomis komunikavimo priemonėmis bendrauti su kitais, išreikšti savo patirtį, jausmus, mintis ir emocijas. Esminiai gebėjimai Naudodamas žodines ir nežodines raiškos priemones, dalinasi savo patirtimi, jausmais, mintimis, įsitraukia į pokalbį ir jį plėtoja, pasakoja, atpasakoja ir kuria paprastas istorijas, kopijuoja aplinkoje matomus žodžius, parašo savo vardą (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 15).	✚ Kalba ir aš <i>Moku pasakoti vientisais sakiniais apie savo atliktą darbą. Atsakau į klausimus, inicijuju pokalbius. Elgiuosi mandagiai. Gebu įvardyti ir apibūdinti pasakos veikėjus, atpasakoti siužetą, suformuluoti pagrindinę mintį.</i> ✚ Emocijos ir kalba <i>Kalbos dėka išreiškiu savo jausmus, emocijas: „man labai patinka“, „aš linksmas“, „aš liūdnas“ ar pan..</i> ✚ Veiksmų atlikimo seka. <i>Moku kalbėti nuosekliai, kalbėdamas apie atliekamus veiksmus, kurie vyks vienas po kito. Pradedu vartoti vis sudėtingesnės sandaros žodžius.</i> ✚ Žinių plėtimas <i>Dalyvauju viktorinose, skaitovų konkursuose, olimpiadose.</i>	✚ Žaismės kontekstas ✚ Kalbų įvairovės kontekstas ✚ Universalaus dizaino kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Įkvepiantis pasakotojas ✚ Kūrybinis partneris Metodai ir būdai ✚ Atviri klausimai <i>Papasakoti apie įvykį, matomą daiktą, žaidžiant žaidimus ir įvairiausių veiklų metu.</i> ✚ Bendradarbiavimas ✚ Kalbinis ugdymas <i>Vaidybiniai žaidimai, teatriuko kūrimas, naratyvinis žaidimas. Pasakos išklausymas, samprotavimai apie pasaką.</i> ✚ Išvykos ir ekskursijos <i>Keliauti į gamtą ir kalbėtis apie joje vykstančius procesus, aptarinėti, eksperimentuoti, žaisti vaidmeninius, režisūrinius, siužetinius, žodinius, kolektyvinius ir kitus žaidimus.</i>
Skaitmeninis sumanumas	Skaitmeninis sumanumas	Skaitmeninis sumanumas
Vertybinė nuostata Nusiteikęs pažinti, išbandyti ir saugiai naudoti aplinkoje esančias skaitmenines technologijas.	✚ Technologijų panaudojimas <i>Moku naudotis:</i> ✓ robotu “Bee – bot” ✓ Smart lenta	✚ Realų ir virtualių aplinkų kontekstas ✚ Žaismės kontekstas ✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas

Esminiai gebėjimai Geba pažinti ir naudoti lengvai valdomas skaitmenines priemones, kurti elementarų skaitmeninį turinį, sudaryti kelių vienas po kito einančių veiksmų programas (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 12).	✓ <i>mikroskopu</i> ✓ <i>planšete</i> ✓ <i>„Photon“ šuniuku</i> ✓ <i>išmaniosiomis grindimis</i> ✓ <i>edukacinėmis programėlėmis</i>	Mokytojo vaidmuo ✚ Technologijų vedlys ✚ Saugaus naudojimo mokytojas ✚ Kūrybiškumo skatintojas Metodai ir būdai ✚ Edukacinių aplinkų sukūrimas ✚ Projektų metodas ✚ STEAM ✚ Skaitmeninės refleksijos

4. 8. DARNIAI MĄSTANTIS IR BESIELGIANTIS

„Kai neišmetame darželyje maisto, o nešame į tam skirtą dėžę“.

Jonas, 6 m.

PASIEKIMŲ SRITYS	UGDYMO(SI) GAIRĖS IŠ VAIKO PERSPEKTYVOS	UGDYMOSI KONTEKSTAI MOKYTOJO VAIDMUO METODAI IR BŪDAI
Tyrinėjimas	Tyrinėjimas	Tyrinėjimas
Vertybinė nuostata Domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando ir samprotauja. Esminiai gebėjimai Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą,	✚ Gamtos eksperimentai ir tyrimai <i>Stebiu augalus, vabaliukus, paukščius. Kai einame į mišką, pasiimame planšetę – ji padeda sužinoti, kaip vadinasi augalai ar paukščiai. Grįžę į grupę visi kartu žiūrime nuotraukas, ieškome apie tai daugiau</i>	✚ Darnaus vystymosi kontekstas <i>Ugdomas tvarus požiūris į gamtą ir vartojimą.</i> ✚ Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas ✚ Žaismės kontekstas <i>Mokytojas kuria žaismingumo, džiaugsmo ir nuostabos atmosferą tyrinėjant gamtą.</i>

eksperimentavimą, klausinėjimą), samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 24).

informacijos internete ar knygose.

✚ Rūpinuosi gamta ir maisto švaistymo problema
Auginu daržoves ir vaistažoles – laistau, prižiūriu ir stebiu, kaip jos auga. Ragauju, sveriu, gaminu sveikus užkandžius. Sužinojau, kad nereikia švaistyti maisto – todėl rūšiuoju atliekas, iš jų gaminu kompostą, o vėliau jį naudoju vėl sodindamas augalus.

✚ Miško maudynės, paukščių garsų medžioklė, spalvų terapija
Miške keliaujame tyliai ir lėtai – klausomės, kaip ošia medžiai, čiulba paukščiai. Kartais apkabinu medį, pažiūriu į dangų. Ieškome įvairių spalvų, užsimerkiame ir klausomės, ką girdi mūsų ausys.

✚ Tampu mokslininku STEAM laboratorijoje
Man patinka būti mūsų darželio STEAM gamtos laboratorijoje. Ten apsivelku baltą chalata, užsidedu akinius ir tampu tikru mokslininku ir atlieku eksperimentus.

✚ Pažįstu pasaulį keliaudamas

✚ Tyrinėjimo ir gilaus mokymosi kontekstas

Įrengtos vidaus ir lauko edukacinės erdvės – „Gamtos tyrinėjimo laboratorija“, „Samanų sala“ ir kt.

✚ Realių ir virtualių aplinkų kontekstas

Prioritetas teikiamas patirtiniam realių gamtos objektų ir reiškinių tyrinėjimui, kūrybiškumui, tačiau sudaroma galimybė skaitmeninių priemonių pagalba realioje aplinkoje pamatyti plika akimi nematomus procesus ar reiškinius, spręsti problemas.

✚ Kūrybinių dialogų kontekstas
Aplinka kuria prielaidas vaikams tyrinėti, spręsti problemas.

✚ Judraus patirtinio ugdymosi kontekstas

✚ Realių ir virtualių aplinkų kontekstas

Mokytojo vaidmuo

✚ Smalsumo žadintojas

✚ Tyrinėjimo erdvių kūrėjas

✚ Vaiko mąstymo proceso stebėtojas

✚ Skatinantis reflektuoti

Metodai ir būdai

✚ Vandens telkinių, biologinės įvairovės tyrimai

✚ STEAM

	<i>Dažnai vykstame į išvykas. Aplankome gamtos centrus, botanikos sodą, pievas, ežero ar upės pakrantę. Ten tampame tikrais tyrinėtojais – stebime vabzdžius, renkame vandenį, piešiame, kuriame „gyvuosius kampelius“. Mikroskopu žiūrime į augalus, užduodame daug klausimų.</i> ✚ Rūpinuosi gamta - Moku rūšiuoti šiukšles. Esu gamtosauginių projektų dalyvis. ✚ Žygiuodamas pažįstu gamtą	✚ Stebėjimas, lyginimas, klasifikavimas ✚ Bandymų atlikimas ir rezultatų fiksavimas piešiniais ar simboliais ✚ Refleksija su vaikais apie tai, kas pavyko, kas nustebino ✚ Piešinių ir vaikų komentarų ekspozicija apie tai, ką tyrinėjo ✚ Tyrinėjimų salos, ekspedicijos ✚ Gamtosauginiai projektai ✚ Patirtiniai žygiai ✚ Gamtosauginės akcijos ir renginiai
Problemų sprendimas	Problemų sprendimas	Problemų sprendimas
Vertybinė nuostata Nusiteikęs priimti iššūkius ir spręsti problemas. Esminiai gebėjimai Geba atpažinti ir įvardyti iššūkį, problemą, kliūtį, savarankiškai ir drauge su kitais ieško iššūkio įveikos, problemos sprendimo būdų, apsvarsto ir pasirenka tinkamus konkrečiai situacijai, įvertina priimtų sprendimų pasekmes (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 26-27).	✚ Atsinaujinančios energijos pažinimas <i>Iš antrinių žaliavų gaminame namą, ant stogo - saulės bateriją, šalia namo - vėjo jėgainę, kad energija būtų gaunama iš saulės ir vėjo, jų dėka pumpuojamas vanduo ir laistomas sodas. Noriu suprasti, kaip gamta gali duoti energijos ir padėti mums gyventi tvariau.</i> ✚ Kuriu vėjo jėgainę <i>Kuriame vėjo jėgainę – galvojame, kaip pritvirtinti sparnus, kad jie suktųsi nuo vėjo. Bandome, keičiame,</i>	✚ Darnaus vystymosi kontekstas <i>Ugdomas ekologinis atsakingumas, aplinkos tvarumas.</i> Mokytojo vaidmuo ✚ Konsultantas, tyrinėjimo ir problemų sprendimo proceso skatintojas <i>Skatina vaikus galvoti kritiškai, analizuoti problemas ir ieškoti kūrybiškų sprendimų, kurie padeda išspręsti realias ekologines problemas.</i> ✚ Refleksijos skatintojas <i>„Ką kitaip darytume kitą kartą?“</i> Metodai ir būdai ✚ Gamtosauginiai ir ekologiniai projektai

tariamės. Labai džiaugiamės, kai pavyksta – suprantame, kad kartu galime rasti sprendimą.

✚ Kuriu energiją iš saulės
Galvojame, kaip saulės šviesa gali tapti energija. Kuriame saulės baterijas iš antrinių medžiagų, kad nereikėtų elektros iš laidų. Taip mokomės gyventi draugiškai su gamta.

✚ STEAM

✚ Refleksijos ir diskusijos

✚ Simuliacijos ir žaidimai

Ekologiniai žaidimai leidžia vaikams įsijausti į ekologines situacijas, spręsti problemas, analizuoti ir praktiškai pamatyti įvairių veiksmų pasekmes.

Fizinis aktyvumas	Fizinis aktyvumas	Fizinis aktyvumas
Vertybinė nuostata Noriai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus. Esminiai gebėjimai Tiksliai ir koordinuotai šliaužia, ropoja, eina, bėga, lipa, išlaiko pusiausvyrą, judėdamas, meta, gaudo ir spiria kamuolį, spontaniškai ir taisyklingai atlieka kasdienes veiksmus, kuriems būtina motorika, derina judesius poroje, grupėje šokdamas ar žaisdamas (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 3-4).	✚ Judrieji žaidimai gamtoje <i>Mums labai patinka žaisti gamtoje įvairius žaidimus, kai reikia bėgti, šokinėti ar ropoti. Kai einame į žygius, randame ten pavirtusių medžių. Lipame ant jų, įsivaizduojame, kad tai mūsų tiltas virš upės.</i> ✚ Žaidžiu komandoje <i>Man patinka komandiniai žaidimai. Stengiuosi laikytis taisyklių ir padėti draugams. Kartais laimime, kartais – ne, bet svarbiausia, kad stengiamės visi kartu.</i> ✚ Sportuoju gamtoje <i>Dalyvauju bėgime, darau jogą prie ežero, einu į žygį su šiaurietiškomis lazdomis, o kartais basomis mankštinuosi ežero pakrantėje. Judėdamas</i>	✚ Žaismės kontekstas <i>Fizinis aktyvumas jungiamas su smagiais, įtraukiančiais žaidimais.</i> ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas <i>Vaikai kuria judrius žaidimus, patys siūlo judesių kombinacijas.</i> ✚ Realų ir virtualių erdvių kontekstas ✚ Darnaus vystymosi kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Judėjimo įkvėpėjas ✚ Saugumo užtikrintojas ✚ Vaikų pažangos stebėtojas <i>Pastebi kiekvieno vaiko pažangą, padrąsina.</i> ✚ Pavyzdys vaikams <i>Aktyvus, pozityvus ir įkvepiantis.. Savo pavyzdžiu motyvuoja vaikus, skatina juos judėti, stiprinti</i>

gamtoje jaučiuosi stiprus, sveikas ir laimingas.

✚ Sportuoju ir antrines žaliavas naudoju

Kuriame sporto priemones iš gamtos ir antrinių medžiagų. Jas naudojame žaidimams lauke ir sporto šventėse – tai smagu ir draugiška gamtai.

✚ Dalyvaujame sporto projektuose ir festivaliuose
Smagu dalyvauti darželio ir miesto sporto šventėse. Gauname medalius, džiaugiamės kaip tikri čempionai.

sveikatą ir mėgautis aktyviu gyvenimo būdu.

✚ Darniai ir tvariai mąstantis ir besielgiantis

Metodai ir būdai

- ✚ Patirtinis ugdymas
- ✚ Veikla žaidimo forma
- ✚ Judesio improvizacija
- ✚ Fizinio aktyvumo iššūkiai
- ✚ Judesio sekų kartojimas ir plėtojimas
- ✚ Pratimai pusiausvyrai, orientacijai, koordinacijai gerinti
- ✚ Veikla porose ir grupėse
- ✚ Fizinio aktyvumo projektai

Santykiai su
suaugusiais ir
bendraamžiais

Santykiai su suaugusiais ir
bendraamžiais

Santykiai su suaugusiais ir
bendraamžiais

Vertybinė nuostata

Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais ir bendraamžiais.

Esminiai gebėjimai

Pasitiki mokytojais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai dalinasi

✚ Gurgu, gurgu į Kaziuko turgų
Surengėme Kaziuko mugę. Iš dėžučių, siūlų, sagų ir kitų daiktų gaminome darbelius. Po to viską pardavinėjome, skaičiavome pinigus. Buvo smagu dirbti kartu ir sužinoti, kad senus daiktus galima panaudoti iš naujo.

✚ Viktorina „Pažink nykstančius paukščius“

✚ Darnaus vystymosi kontekstas
Vaikai mokosi saugoti gamtą, pažinti biologinę įvairovę, veikti tvariai ir bendradarbiauti komandoje. Ugdomas jų sąmoningumas ir socialiniai įgūdžiai.

- ✚ Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas
- ✚ Tyrinėjimo ir gilios mokymosi kontekstas

savo mintimis, žino, kaip elgtis su nepažįstamais suaugusiais. Geranoriškai elgiasi su bendraamžiais, natūraliai priima kitų skirtumus, draugauja bent su vienu vaiku, supranta savo žodžių ir veiksmų pasekmes sau ir kitiems. (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 8-9).	<i>Dirbome komandomis, atskatinėjome į klausimus ir atlikome smagias užduotis. Sužinojau, kad kai kurie paukščiai nyksta, nes žmonės naikina jų namus. Supratau, kaip svarbu saugoti gamtą – dabar apie tai noriu papasakoti ir savo šeimai.</i> ✚ Rūšiuojame kaip superherojai <i>Šiandien tapome tikrais rūšiavimo superherojais. Kiškis pastatė spalvotas dėžes, o mes skubėjome teisingai išrūšiuoti šiukšles. Buvo smagu varžytis, padėti draugams ir ploti, kai visi pataikydavo. Gelbėjome gamtą – kaip tikri herojai.</i>	Mokytojo vaidmuo ✚ Organizatorius ir aplinkos kūrėjas ✚ Skatintojas ir motyvatorius ✚ Finansinio raštingumo moderatorius <i>Padedą vaikams suprasti pinigų tikslą, jų „naudojimą“. Stebi, kaip vaikai pardavinėja, perka, skaičiuoja, prireikus paaiškina paprastais žodžiais.</i> ✚ Bendradarbiavimo ugdytojas ✚ Refleksijos vedėjas Metodai ir būdai ✚ Patirtinis ugdymas ✚ STEAM ✚ Vaidmeniniai žaidimai ✚ Viktorinos ✚ Estafetės
Estetinis suvokimas	Estetinis suvokimas	Estetinis suvokimas
Vertybinė nuostata Domisi, gėrįsi, grožisi gamtine ir kultūrine aplinka. Esminiai gebėjimai Atpažįsta įvairius gamtinės ir kultūrinės aplinkos reiškinius, reaguoja į juos, jaučia, suvokia ir, remdamasis savo supratimu, aptaria estetinius jų ypatumus,	✚ Tvari kūryba gamtoje <i>Miške iš kankorėžių, šakelių ir lapų kuriame paukščius, namelius ar pasakas. Kuriame kartu, neteršiamo – naudojame tik tai, ką randame miške.</i> ✚ Išgirsti dieną <i>Skaitėme bežodę knygą „Išgirsti dieną“ – ji pasakojo istorijas paveikslėliais. Knygoje radome slaptus QR kodus, juos nuskenavę išgirdome muziką,</i>	✚ Darnaus vystymosi kontekstas ✚ Kūrybinių dialogų kontekstas ✚ Universalaus dizaino mokymuisi kontekstas Mokytojo vaidmuo ✚ Estetikos įkvėpėjas ✚ Kūrybos skatintojas ✚ Skatintojas <i>Siūlo įvairias medžiagas, technikas, padeda vaikui eksperimentuoti.</i> ✚ Vertintojas

dalinasi asmeninėmis estetinėmis patirtimis, džiaugiasi savo ir kitų kūryba (Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas, 2024, p. 17-18).	<i>kuri tiko prie vaizdų. Klausydami Bacho muzikos įsivaizdavome, kaip skamba vėjas ar lietus. Piešėme, kaip girdime dieną, ir kūrėme savo garsų istorijas.</i> ✚ Kultūrinės išvykos <i>Su grupe lankėmės MO muziejuje. Ten buvo daug paveikslų ir skulptūrų. Muziejuje buvo tylu ir jauku, jaučiausi kaip tikras meno tyrinėtojas. Dabar, piešdamas, prisimenu ten matytas formas ir spalvas. Supratau, kad menas labai įvairus, ir kiekvienas jį mato savaip.</i> ✚ Tapyba gamtoje <i>Šiandien tapėme lauke, prie darželio kūdros. Atsinešėme molbertus ir dažus. Piešiau gulbes ir gražią gamtą. Buvo smagu girdėti paukščius ir jausti šiltą vėją.</i>	<i>Pastebi ir vertina ne rezultatą, o vaiko įsitraukimą, pastangas.</i> Metodai ir būdai ✚ Gamtos stebėjimai ir išpūdžių perteikimas vaizdu, judesiu ar žodžiu. ✚ Kūrybinės dirbtuvės grupėje, lauke, gamtoje <i>Laisva ir spontaniška vaikų kūryba.</i> ✚ Kultūriniai renginiai ir išvykos ✚ Vaikų darbų ekspozicijos ✚ Pokalbiai apie jausmus, patiriamus žvelgiant į grožį gamtoje ar mene ✚ Refleksija ✚ Vizualinio mąstymo strategija <i>Remiantis Abigailės Housen ir Philipo Yenawine'o sukurta universalių klausimų sistema, vaikai mokomi analizuoti, tyrinėti ir kurti savo interpretacijas apie meno kūrinius.</i>

5. BENDRAVIMAS IR BENDRADARBIAVIMAS SU ŠEIMA, PARAMA VAIKŲ UGDYMOUI(SI), MOKYTOJAMS IR ŠEIMOMS

Ugdymo(si) turinys kuriamas bendradarbiaujant su šeimomis, atsižvelgiant į jų lūkesčius, vaiko individualius poreikius ir patirtį. Tėvai/globėjai laikomi aktyviais ugdymo partneriais, kviečiami dalyvauti planuojant veiklas, rengiant individualius pasiekimų stebėjimus, organizuojant šventes, projektus ir edukacines išvykas. Šeimai teikiama grįžtamoji

informacija apie vaiko pažangą, emocinę savijautą, ugdymosi rezultatus. Ugdomoji aplinka kuriama kartu su tėvais/globėjais – jie kviečiami dalintis savo profesine, kultūrine ar kūrybine patirtimi. Mokyklos bendradarbiavimas su šeima grindžiamas pagarba, pasitikėjimu, atsakomybe ir nuosekliu dialogu tarp ugdymo partnerių.

ŠEIMOS ĮSITRAUKIMAS Į UGDYMO(SI) PROCESĄ		
Komunikacijos formos	Parama šeimai	Parama mokytojams
✚ Individualūs susitikimai ir pokalbiai. ✚ Įsitraukimas į kasdienes veiklas, renginius, projektus, kūrybines dirbtuves. ✚ Dalyvavimas edukacinėse išvykose, iniciatyvose. ✚ Pasiūlymų, nuomonių išsakymas per apklausas, refleksijų lapus. ✚ Elektroninis dienynas ir el. paštas. ✚ Atvirų durų dienos, individualūs susitikimai ir bendruomenės susirinkimai. ✚ Informaciniai stendai grupėse ✚ Vizualinių stebėjimų (nuotraukų, įrašų) dalijimasis apie vaikų veiklas.	✚ Konsultacijos su švietimo pagalbos specialistais (logopedu, specialiuoju pedagogu, socialiniu pedagogu, psichologu). ✚ Rekomendacijos apie vaikų ugdymą namuose. ✚ Tėvų švietimo renginiai, susitikimai su kviestiniais lektoriais aktualiomis temomis (elgesio, emocijų, kalbos raidos ir kt.). ✚ Pagalba integruojant vaiką su specialiaisiais ugdymosi poreikiais ar adaptacijos laikotarpiu.	✚ Refleksijos su šeimomis padeda mokytojams geriau pažinti vaiką ir kurti jam individualiai tinkamą ugdymo kelią. ✚ Tėvų iniciatyvos (pvz., profesijų pristatymai, kultūriniai pasidalijimai) praturtina ugdymo turinį. ✚ Bendradarbiavimas su šeima stiprina mokytojo pozityvių santykių kūrimo kompetencijas.

6. VAIKŲ UGDYMO SI PAŽANGA IR UGDYMO SI TĖSTINUMAS

Mokykloje pažanga suprantama kaip nuolatinis, individualus ir natūralus vaiko tobulėjimo procesas, grindžiamas stebėjimu, refleksija ir jautriu atsaku į kiekvieno vaiko unikalumą. Ugdymo(si) pasiekimai stebimi ne tik kaip įgytos žinios ar gebėjimai, bet ir kaip vaiko emocinė branda, socialinis augimas, kūrybiškumo ir saviraiškos raida.

Pažangos stebėsenos sistema taikoma remiantis „Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašu“ (2024), kuriame išskirtos pasiekimų sritys, vertybinės nuostatos ir esminiai gebėjimai. Stebėjimas atliekamas įvairiais metodais:

- ✚ fiksuojant vaikų pasiekimus ir veiklos procesus kasdinių veiklų metu;
- ✚ naudojant individualius stebėjimo lapus, vaikų kūrybos pavyzdžius, darbų aplankus;
- ✚ fotografuojant ir filmuojant ugdymo(si) situacijas (su tėvų sutikimu);
- ✚ aptariant pasiekimus refleksijų metu mokytojų komandoje;
- ✚ 2 kartus per metus el. dienyne atliekamas vaikų pažangos vertinimas.

Grižtamasis ryšys teikiamas vaikui per kasdienes situacijas, padedant jam suprasti, ką jau geba ir ko dar mokosi. Reguliariai organizuojami individualūs pokalbiai su tėvais/globėjais, kurių metu aptariama vaiko pažanga, susitariama dėl tolesnių ugdymo(si) žingsnių.

Ugdymosi tęstinumas užtikrinamas kryptingai integruojant ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo turinį bei metodus. Mokytojai bendradarbiauja, kad perėjimas iš vieno etapo į kitą būtų sklandus, išlaikant vaiko emocinį saugumą ir mokymosi ritmą. Ugdymo(si) planavimas grįstas vaiko pasiekimų duomenimis, todėl priešmokyklinio ugdymo metu atsispiriama nuo to, ką vaikas jau pasiekė ikimokykliniame etape. Perėjimą į mokyklą palengvina aktyvus ryšys su pradinių klasių mokytojais, vaikų pažangos apibendrinimas ir tėvų informavimas. Siekiama, kad kiekvienas vaikas patirtų sėkmę ir saugumo jausmą.

7. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMOS „MALŪNĖLIO SPARNAI“ STEBĖSENA

2025 metų balandžio – gegužės mėnesiais ikimokyklinio ugdymo programos „Malūnėlio Sparnai“ projektas buvo pristatytas mokyklos bendruomenei susirinkimų metu, gautas mokytojų ir tėvų/globėjų pritarimas.

Programos „Malūnėlio Sparnai“ įgyvendinimo stebėseną vykdo mokyklos direktorius ir direktoriaus pavaduotoja ugdymui.

Mokyklos ikimokyklinio ugdymo programos „Malūnėlio Sparnai“ stebėseną vykdoma nuolat, programos įgyvendinimo refleksija vykdoma ne rečiau, kaip vieną kartą į metus. Kas 3 metus arba dėl pasikeitusių naujausių mokyklos įsivertinimo rezultatų arba atsiradusių mokyklai aktualių švietimo naujovių, programa bus peržiūrėta ir atnaujinta.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Artimavičienė, A. (2025). *Darnaus vystymosi švietimo ikimokyklinio ugdymo mokykloje galimybės* (Doctoral dissertation, Mykolo Romerio universitetas.). Prieiga per internetą: <https://scholar.google.co.uk/scholar?q=Ana+Artimavi%C4%8Dien%C4%97&hl=lt>
2. Bakšė, I. (2024). *Tapatulio pasakos. Linksmos terapinės pasakos vaikams apie 9 emocijų paleidimo taškus sveikatai stiprinti*. Kaunas.
3. *Dėl ikimokyklinio ugdymo programos gairių patvirtinimo*. 2023/Nr. 17350. TAR. Žiūrėta 2024 m. birželio 6 d. <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/be8a5a304add11ee9de9e7e0fd363afc>
4. Eitmantytė-Valužienė, L. (2023). *Išgirsti dieną*. Vilnius.
5. Europos Komisija ir Jungtinis tyrimų centras (2022). *GreenComp, Europos tvarumo kompetencijos programa*, Europos Sąjungos leidinių biuras. Prieiga per internetą: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/34856>
6. *Ikimokyklinio amžiaus vaikų ugdymosi pasiekimų aprašas* (2024). Prieiga per internetą: <https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2024/02/Ikimokyklinio-amziaus-vaiku-ugdymosi-pasiekimu-aprasas.pdf>
7. *Ikimokyklinio ir (ar) priešmokyklinio ugdymo programos vykdančių mokyklų veiklos kokybės įsivertinimo metodika*. (2021). Prieiga per internetą: <https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2022/02/IPUMokyklu-veiklos-kokybes-isivertinimo-metodika.pdf>
8. *Ikimokyklinio ugdymo programų analizė: Vilniaus miesto mokyklų atvejis*. (2024). Prieiga per internetą: <https://drive.google.com/file/d/1aUW180P0vAtzzCpkrhgXbndEB9PC-KsD/view>
9. Mathie, R. G. & Wals, A.E.J. (2022). *Whole School Approaches to Sustainability: Exemplary Practices from around the world*. Wageningen. *Education & Learning Sciences/Wageningen University*. Prieiga per internetą: <https://www.wur.nl/en/education-programmes/wageningen-pre-university/whole-school-approach.htm>
10. Monkevičienė, O. (2021). *Žaismė ir atradimai. Rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo pedagogui*. Vilnius: Vitae Litera.

11. *Naujiena: pedagogams nemokamos metodinės priemonės tvarumo tema* (2023). Vilniaus universitetas. Šiaulių akademija. Prieiga per internetą: <https://www.sa.vu.lt/naujienos/1548-naujiena-pedagogams-nemokamos-metodines-priemones-tvarumo-tema-2>
12. *Pirštukų tuksenimo šokis - žaidimas*. Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=kJ_uiSsJvrs
13. Pritchard Dodge, E., & Grimm, D. (2013). *Kimochis: Integruojama socialinių emocinių įgūdžių ugdymo programa, skirta ikimokyklinio, priešmokyklinio ir pradinio amžiaus vaikams*. Vilnius: UAB UZU. Gauta iš <http://www.edukaciniai.lt>
14. *Reggio Emilia filosofija/pedagogika* (2024). Ugdymas/auklėjimas. Prieiga per internetą: <https://ugdymasirauklejimas.lt/home/regio-emilia-metodika-pedagogika/>
15. „Think Equal“ *Socialinių ir emocinių kompetencijų programa*. Prieiga per internetą: <https://emokykla.lt/renginiai/kalendorius/ivykis/19994>
16. *Vilniaus lopšelio-darželio „Malūnėlis“ 2024-2028 metų strateginis planas*. (2023). Prieiga per internetą: <http://www.malunelis.vilnius.lm.lt/nuostatai/>
17. *Vizualinio mąstymo strategijos taikymas*. Prieiga per internetą: https://mo.lt/wp-content/uploads/2022/06/MO-muziejus_Pasiulymas-Tukstantmecio-mokykloms.pdf

IŠVADOS APIE IKIMOKIKLINIO UGDYMO MOKYKLOS VEIKLOS KOKYBĘ

Mokyklos stiprieji veiklos aspektai:

- Bendra grupės atmosfera pozityvi, grįsta maloniu bendravimu ir bendradarbiavimu (1.1.1. – 3 lygis)*.
- Mokytojas jautriai bendrauja ir skiria reikiamą dėmesį kiekvienam vaikui, remdamasis jo stipriosiomis pusėmis ir skatindamas jį ugdytis (1.2.1. – 3 lygis).
- Dienos metu skiriama laiko įvairiems vaikų žaidimams kaip pagrindinei vaikų raidą ir ugdymąsi skatinančiai veiklai (2.3.1. – 3 lygis).
- Aplinkoje yra gausu įvairių socialinių sąveikų situacijų (su kitais grupės vaikais, su tėvais/globėjais, su kitais bendruomenės nariais) (3.2.2. – 3 lygis).
- Vaikai mokosi saugoti aplinką ir turi praktinių galimybių prisidėti prie aplinkos puoselėjimo (3.3.1. – 3 lygis).
- Siekdamas praturtinti vaikų ugdymąsi ir skatindamas jų socializaciją, mokytojas naudoja už mokyklos sienų esančius bendruomenės išteklius ir į grupę kviečiasi bendruomenės narius (3.3.4. – 3 lygis).
- Mokytojas naudoja ugdymo strategijas, kurios holistiškai aprėpia visas vaikų ugdymosi sritis (4.2.1. – 3 lygis).
- Mokytojas sistemingai stebi ir fiksuoja vaikų pasiekimus, dokumentuoja vaikų daromą pažangą; lygina ankstesnius vaiko pasiekimus su esamais, viešai nelygina vaikų pasiekimų tarpusavyje (5.1.1. – 3 lygis).
- Strateginiai, metiniai planai, ugdymo programos, susitarimai dėl vaikų pasiekimų vertinimo grindžiami bendrai apmąstytu mokytojų, tėvų (globėjų), socialinių partnerių sutarimu (7.1.1. – 3 lygis).
- Mokytojai bendradarbiauja tarpusavyje ir su kitais specialistais, siekdami pagerinti tiek savo pedagoginę praktiką, tiek ir ugdymo kokybę apskritai (7.2.2. – 3 lygis).

Mokyklos tobulintini veiklos aspektai:

- Aplinkoje įrengtos erdvės atsipalaidavimui ir ramybei, kur vaikai gali pabūti vieni ir pailsėti (3.1.3. – 1 lygis).*
- Lauko erdvės pritaikymas vaikų ugdymui galėtų būti geresnis (3.1.4. – 1 lygis).
- Vaikai turi galimybių rinktis ir priimti sprendimus, susijusius su ugdymo(si) procesu bei kitomis situacijomis, mokytojas sudaro sąlygas vaikams patirti savo priimtų sprendimų pasekmes (4.1.3.– 1 lygis).
- Planuodamas mokytojas išlaiko pusiausvyrą tarp individualios veiklos, darbo mažose grupėse ir visos grupės ugdomosios veiklos (5.2.3. – 1 lygis).
- Mokytojas suteikia vaikų šeimų nariams galimybes mokytis vieniems iš kitų ir teikti tarpusavio pagalbą (6.1.3. – 1 lygis).

---

* – <https://www.nsa.smm.lt/projektai/wp-content/uploads/2022/02/IPUMokyklu-veiklos-kokybes-isivertinimometodika.pdf>

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PRITARIMO VILNIAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „MALŪNĖLIS“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMAI
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-06-30 Nr. A15-1346/25
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Almeda Kučinskienė, Ikimokyklinio ugdymo skyriaus vedėja, Ikimokyklinio ugdymo skyrius
Sertifikatas išduotas	ALMEDA KUČINSKIENĖ LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2025-06-30 12:16:08 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2025-06-30 12:16:26 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2024-02-28 19:13:13 – 2029-02-26 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2024-12-18 11:49:40 iki 2027-12-18 11:49:40
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.84.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2025-06-30 12:42:31)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2025-06-30 12:42:31 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“